

ŠTEVILKA 4 DECEMBER 2023

TÀBOR

tema meseca

ČAS ZA
SPREMEMBE

TABORNIKI

• Nauči se supermoči
• prijaznih besed

Odgovorna urednica

Neža M. Slosar

Namestnica glavne urednice

Maša Pušnik

Urednica fotografije

Mariša Ratajec

Urednica ilustracij

Jovana Đukić

Oblikovanje

Maša Pušnik

Lektoriranje

Maša Milčinski, Urša Terčon

Ožji sodelavci

Kaja Bernardis, Maja Kramar, Rudi Kraševac, Tina Mervic, Lea Morano, Rok Pandel, Darja Petrič, Eva Preložnik, Tadej Rajgelj, Zala Reberc, Zala Rejc, Katka F. Slosar, Rok Šarič, Zala Škrabelj, Jasna Vinder.

Fotografija na naslovnici

Žiga Debevc

Fotografija na zadnji strani

Žiga Debevc

Naslov urednišva

revija.tabor@taborniki.si

Izdajatelj

Zveza tabornikov Slovenije
Einspielerjeva 6, Ljubljana

Tisk

Schwarz print d.o.o., Ljubljana

Naklada

6650

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze tabornikov Slovenije s poravnano letno članarino. Članarina in prejemanje revije sta vezana na koledarsko leto (januar–december).

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana. Revija je vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

Dejavnosti ZTS sofinancirajo:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE
URAD RS ZA MLADINO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

4 Dogajalo se je

Aktualne novice iz rodov

6 Medvedki in čebelice

Nauči se supermoči prijaznih besed 1

10 Gozdozniki in gozdoznice

Nauči se supermoči prijaznih besed 2

14 V divjino

Kaj nam govorijo stopinje v snegu?

Zagotovo se ti je kdaj zgodilo, da si se počutil/a žalostno ali jezno zaradi nečesa, kar ti je nekdo rekel ali naredil. Morda te je kdo udaril ali ti rekel kaj neprijetnega. Vsak od nas doživlja čustva, in včasih se znajdemo v situacijah, ki nas lahko prizadenejo. V prispevku na straneh za medvedke in čebelice ter gozdoznike in gozdoznice bomo govorili o tem, kako se spopasti s takšnimi situacijami, kaj pomeni nasilje ter kako lahko skupaj ustvarimo prijaznejše in varnejše okolje.

18 Strani organizacije

Gledamo nazaj in stopamo naprej

20 Reportaža

Vikend za vodnike ZTS 2023

24 Intervju

Neža Slosar: Ko je profesionalnost v prostovoljski organizaciji smiselna

28 Projekti

Taborništvo za vse je v prvi vrsti sprememba v mišljenju

Taborništvo temelji na tesni povezanosti med našimi člani in prostovoljci. Ob zaupnem in odprtem odnosu mnogo članov izrazi svoje stiske, na katere prostovoljci pogosto ne znamo ustrezno odreagirati, nas preplavi strah, se umaknemo in tako hitreje preslišimo kakšnega posameznika. V letu 2023 smo izpeljali Erasmus+ projekt: Taborništvo za vse, s katerim smo želeli opolnomočiti vodnike ter načelnike, da spoznajo različna orodja za ustrežnejši odziv v določenih situacijah, da ob srečanju z njimi ne bodo nase prevzeli prevelike odgovornosti ter da se zavedajo, kako poskrbeti za varno in sprejemajoče okolje. Vse o Taborništvu za vse si lahko prebereš v rubriki *Projekti*.

34 Brez meja

160 tabornikov iz 38 držav = The Academy

39 Razvedrilo

Knjigožer in filmoljub / Strip / Pobarvanka

Sprejemanje sprememb

Besedilo: Maša Pušnik, namestnica glavne urednice. Fotografija: Mariša Ratajec.

V divjini življenja so spremembe edina stalnica – kljub temu da ob branju tega stavka večinoma tako zavijamo z očmi, da notranjost svoje lobanje poznamo že na pamet, se ljudje v resnici zelo težko prepustimo toku sprememb. Razumemo, ampak v kolikšni meri to zares živimo? V tej številki revije Tabor se zato posvečamo spremembam – prilagodljivosti, odpornosti in duhu preobrazbe, s čimer slavimo razvoj in rast, ki nas znotraj taborniškega gibanja velikokrat ljubeče potiskata proti učinkovitemu sprejemanju stalno spreminjajočega se življenja.

Taborništvo je bilo vedno več kot le vozli, večšine in kurjenje tabornega ognja. Je dinamično potovanje, ki odraža nepredvidljive življenjske preobrate. Tako kot se narava spreminja skozi letne čase, tako tudi mi kot taborniki doživljamo osebno in skupno rast skozi letne čase življenja.

Posamezniki, ki sestavljamo skavtsko gibanje, nismo zgolj opazovalci sprememb; smo katalizatorji preobrazbe. Naj ta številka revije Tabor služi kot vir navdiha, ki nas spodbuja, da smo proaktivni nosilci pozitivnih sprememb v naših skupnostih in širše. Skupaj stopimo na pot preobrazbe, sprejmimo izzive in priložnosti, ki so pred nami, z istim pustolovskim duhom, ki nas dela tabornike. Po besedah našega ustanovitelja Lorda Badna-Powella: "Največ vredno je poskušati osrečiti življenja drugih." Z našo zavezanostjo spremembam in preobrazbi lahko še naprej širimo zadovoljstvo in ustvarjamo boljši svet – po eno taborniško dogodivščino naenkrat.

DOGAJALO SE JE

Dogodek The Academy je združil več kot 160 udeleženk in udeležencev iz kar 38 različnih držav.

Načelnik ZTS, Rok Pandel, je ob mednarodnem dnevu prostovoljstva sodeloval na okrogli mizi o prostovoljstvu v kriznih razmerah.

Škofjeloški taborniki so letos v akciji Skrat za 1 dan zbrali 233 daril za otroke in starostnike v stiski!

Močvirci so pričeli z izvajanjem projekta "Spoznajmo pravo".

Šoštanjski taborniki so se konec oktobra družili na jesenskem pikniku s Kostanjem.

Ko je bilo zunaj še malce bolj toplo, je na celjskem gradu potekalo taborniško tekmovanje GROF - Grajska orientacijska tešta.

Avtorji fotografij (od zgoraj levo proti spodaj desno): Anita Jerič, Urška Bratkovič, Rod svobodnega Kamnitnika, Rod XI. SNOUB, Rod zelene sreče, Rod belega konja, Rod močvirski tulipani, Rod Pusti grad, Rod II. grupe odredov, Rod srebrnih krtov, Rod zelenega Jošta, Rod gorjanskih tabornikov.

Nod Veseli pujski pošiljajo pozdrave z vodovega izleta v Slovensko Bistrico!

Konec oktobra so taborniki iz Koprškega rodu ponovno organizirali tekmovanje v družabni igri "morilec".

Takole so taborniki Rodu belega konja pred kratkim okraševali rodovo smrečico.

Idrijski taborniki so se letos v številčni zasedbi udeležili ZNOT-a!

Kranjski taborniki so uživali na jesenovanju na domačem Joštu.

Novomeški taborniki so na jesenskem posvetu medse sprejeli nove popotnice in popotnike!

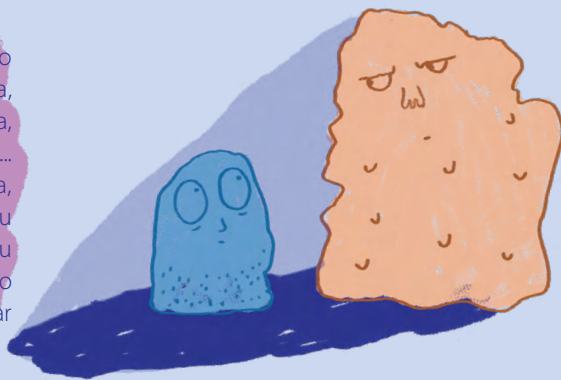
Nauči se supermoči prijaznih besed

Besedilo: Tadej Rajgelj in ekipa projekta Svetilnik, uredila: Tina Mervic, ilustracije: Zala Reberc in Jovana Đukić.

Zagotovo se ti je kdaj zgodilo, da si se počutil/a žalostno ali jezno zaradi nečesa, kar ti je nekdo rekel ali naredil. Morda te je kdo udaril ali ti rekel kaj neprijetnega. Vsak od nas doživlja čustva in včasih se znajdemo v situacijah, ki nas lahko prizadenejo. V članku bomo govorili o tem, kako se spopasti s takšnimi situacijami, kaj pomeni nasilje ter kako lahko skupaj ustvarimo prijaznejše in varnejše okolje.

KAJ JE NASILJE?

Nasilje je vedenje, s katerim oseba zlorabi svojo moč, da bi drugo osebo (ali osebe) nadzorovala, ustražovala, ji škodovala, jo ponižala, razvrednotila, ji vzela moč, si jo podredila, jo izkoristila ali uničila ... Je zloraba moči, kar pomeni, da praviloma oseba, ki ima več moči, izkoristi svojo moč, da bi drugemu škodovala. Najenostavneje to razložimo na primeru fizičnega nasilja. Nekdo, ki je večji in močnejši, lahko tepe in izkorišča nekoga, ki je manjši in šibkejši. Vendar ni nujno, da je nasilje le fizično.

KO JE BESEDA LAHKO KLOFUTA

Besedno ali psihično nasilje je, kadar nekdo uporablja grde besede ali žaljivo vedenje, da drugemu povzroči čustveno bolečino. Posameznik, ki ob tem postane žrtev, se zato počuti žalostno, ponižano ali prestrašeno. Primeri psihičnega nasilja so žaljenje, grožnje, zasmehovanje, poniževanje, neprestano kritiziranje, širjenje govoric ... Morda si kdaj slišal/a žaljive govorice o tem, kaj je storil sošolec ali sošolka. Si jih širil/a naprej ali si morda pomislil/a, kako bi se ti počutil/a, če bi okoli krožile slabe govorice o tebi?

UJETI V KLETKO, KI NE OBSTAJA

Psihično nasilje pa je lahko več kot le žaljenje. Oseba, ki vrši nasilje, lahko izkorišča svojo moč, da žrtev poniža, nadzoruje in si jo podredi. Tukaj moč ne izhaja nujno iz mišic, ampak vršilec nasilja izkorišča svoj družbeni položaj, starost, izkušnje, nacionalnost in druge lastnosti, da prevlada svojo žrtev. Pogosto je dovolj zgolj to, da ima žrtev že od začetka slabo samopodobo ali se ne zna oz. ne upa postaviti zase, torej sama zase misli, da je šibka in nesposobna, kar potem vršilec nasilja izkoristi. Taki nasilni in izkoriščevalski odnosi so pogosti med mladimi, prijatelji, v zakonu, družini ...

Recimo, da v krog prijateljev, ki se družijo po pouku, pride nov sošolec, ki se je pred kratkim prešolal. Ker se v novem okolju še ne znajde in nima prijateljev od prej, se počuti nemočnega in manj sposobnega. Čeprav ga skupina sprejme medse kot "prijatelja", ga

začnejo izkoriščati, da jim nosi torbe, hodi v trgovino itd. v zameno za njihovo "prijateljstvo". Tako se je ta posameznik ujel v krog izkoriščanja, ker misli, da so ti "prijatelji" edini, ki jih lahko pridobi v novem okolju. Pri tem se počuti ujet, brez moči, da bi karkoli spremenil, in dvomi vase.

Tako vrsto nasilja je včasih težko prepoznati, sploh če smo žrtev sami. Zato pa je toliko bolj pomembno, da se o tem pogovarjamo. Vodnik mogoče lahko opazi, da vedno samo en član voda pospravlja za vsemi ostalimi ali da člani voda vedno pomivajo posodo za nekom. Takrat je pomembno, da prepozna izkoriščevalski odnos in se znotraj voda pogovori o tem.

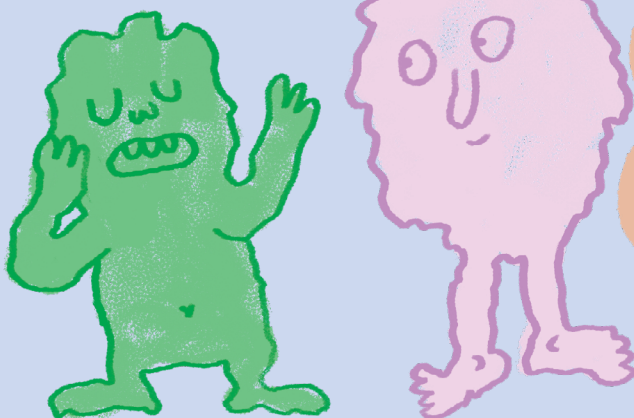
"ON JE KRIV, KER ME JE SPROVOCIRAL" IN DRUGI IZGOVORI

Za nasilje ni opravičila, ne glede na okoliščine ali ravnanje žrtve. Ni važno, kdo je začel in koliko časa nam že teži. Nikoli ni pravilno odgovoriti z nasiljem, fizičnim ali besednim. Če nam recimo sošolec stalno meče papirčke, to ni opravičilo, da mu prismažemo klofuto, saj s tem le nadaljujemo začaran krog nasilja. Pomembno je, da ohranimo mirno glavo. Sošolcu povemo, da nas to moti, in ga prosimo, naj preneha. Včasih to ne zadostuje in takrat poiščemo pomoč oz. povemo učitelju. Nujno je poiskati pomoč, kadar se sami ne zmoremo spopasti s težavo.

POGOVARJAMO SE BREZ GRDIH POGLEDOV

Ali se da pogovarjati tako, da sogovorniku izražate svoje misli, čustva in želje ter se sogovornik hkrati počuti sprejetega in varnega? Seveda se da in temu pravimo nenasilna komunikacija. Ključ nenasilne komunikacije je, da poslušamo druge ljudi in poskušamo razumeti njihovo počutje in stališče. Mi pa s svojimi besedami pazimo, da se izrazimo jasno in smo pri tem do sogovornika prijazni in spoštljivi. Če se s sogovornikom ne strinjamo, se vseeno potrudimo, da najdemo rešitev, ki bo primerna za vse.

V življenju so konflikti namreč neizogibni in tako je tudi pri tabornikih. Pomembno je, da se konfliktov lotimo na način, ki odnose krepi.

Znanje o uspešnem reševanju konfliktov po principih nenasilne komunikacije lahko pridobivamo v različnih življenjskih situacijah. Predpogoj pa je, da se zavedamo lastne komunikacije in da stremimo k prijaznemu in spoštljivemu pogovoru, tudi če se s sogovornikom ne strinjamo. Pomembno je, da se o tem, kako se sporazumevamo, in o konfliktnih pogovarjamo tudi pri tabornikih, saj je to okolje, v katerem stremimo k spoštljivim odnosom. Spodaj je naštetih nekaj osnovnih načel, kako se pogovarjati na nenasilen način.

Kritični smo do vedenja, ne do osebe. Če je nekdo storil nekaj narobe, mu ne govorimo, da je zaradi tega slab človek, ampak mu jasno povemo, kaj je storil narobe. Če na primer en član dežurnega voda ne opravlja svoje naloge, mu ne rečemo "Kako si len, še mize nisi pobrisal", ampak "Razočaran sem, ker nisi pobrisal mize, čeprav si vedel, da si danes ti na vrsti za dežurstvo".

Sprejemamo odgovornost za svoja dejanja in ne prelagamo krivde na druge.

Naročeno ti je bilo, da za pohodni bivač spakiraš vžigalice. Ko se po celem dnevu hoje utaborite in lačni pričakujete večerjo, pa ugotovite, da nimate s čim zakuriti, ker si vžigalice pozabil/a. V taki situaciji v strahu pred obsojanjem pogosto začnemo prelagati krivdo z raznimi izgovori, npr. "Nihče me ni spomnil, naj jih vzamem" ali "Nisem jih našel, pa sem mislil, da jih je že Tine vzel". Večinoma tako prelaganje krivde le stopnjuje konflikt, saj se bodo tudi ostali začeli braniti pred odgovornostjo, rešitve pa s tem ne boste našli. Veliko bolje je, če že v začetku priznaš svojo napako, nato pa po svojih močeh poskušaš najti rešitev. Lahko se na primer javiš, da greš do bližnje hiše po vžigalnik. Na ostalih članih voda pa je, da razumejo tvojo napako, saj vsi pozabljamo, in da sprejmejo tvoje opravičilo. Potem pa lahko s skupnimi močmi najdete rešitev.

Pogovor usmerimo na to, kaj želimo in pričakujemo, in ne na to, česa ne.

Vodnik, ki pošlje svoj vod na postavljanje bivaka na mnogoboju, članov ne bo zares spodbudil, če jim bo rekel "Dajmo, ne se obirati, da ne boste potem jokali, če boste zadnji". Precej boljša izbira besed bi bila "Vem, da znate biti hitri in usklajeni, super vam bo šlo".

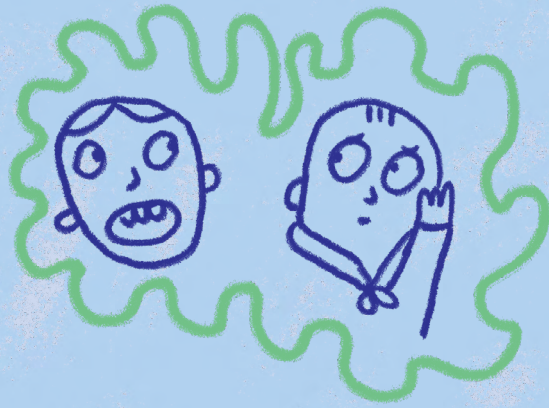

Če moramo nekoga zavrniti pri prošnji, ga ne odslovimo z nesramnim odgovorom, temveč se potrudimo poiskati skupno rešitev, primerno za oba.

Ko si na ustvarjalnih delavnicah tvoj prijatelj želi sposoditi točno ta flomaster, ki ga uporabljaš, mu namesto "Ne dam ti ga" vljudno odgovoriš: "Zdaj ga potrebujem, prinesem ti ga kasneje."

Povratne informacije naj bodo samo dobronamerne. Z njimi želimo ljudem izpostaviti njihova neustrezna vedenja, da se jih lahko zavejo, jih sprejmejo in posledično spremenijo svoje delovanje ali vedenje. Primer: Kuhar je v šmorn dal rozine, ti in nekaj prijateljev pa rozin ne marate. Slaba kritika bi bila, če bi kuharju rekli/rekla: "Večerja je bila slaba." Kuhar bi se lahko počutil užaljenega in nesposobnega, čeprav se je za kuhanje večerje potrudil. Boljša kritika bi bila: "Nekaj taborečih ne mara rozin, zato bi bilo bolje, da naslednjič rozine izpustiš. Tako bomo večerjo jedli vsi!"

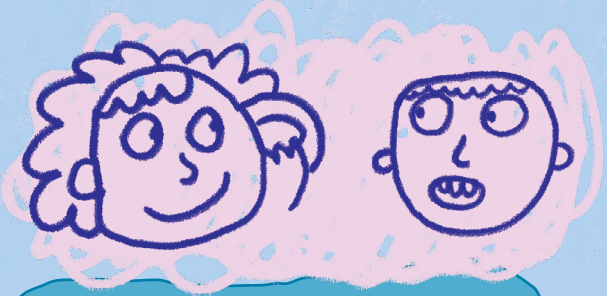

Do ljudi se vedno vedemo spoštljivo, tudi v primeru nestrinjanja.

Ljudje imamo različna mnenja in izkušnje, zato pogosto prihaja do nestrinjanj. Lahko gre le za odločitve, po kateri poti nadaljevati orientacijo. Ti bi šel/šla po azimutu skozi gozd, medtem ko prijatelj vztraja, da gres-te po poti okrog. Včasih pa gre za večje nestrinjanje. Z odraščanjem spoznavamo ljudi, ki imajo popolnoma drugačen pogled na svet kot mi. Zdi se nam, da imamo med seboj nepremostljive razlike in se nikakor ne moremo strinjati glede česa. Ne glede na vse razlike se ne smemo vesti nespoštljivo in sogovornika žaliti, ko ima drugačno mnenje od nas. S tem naredimo dvoje: ohranimo dober odnos in ostanemo najboljša verzija samih sebe.

Aktivno poslušamo sogovornika in sledimo temu, kar govori. S tem mu damo občutek varnosti in zaupnosti.

To velja vedno, sploh pa, če nam nekdo poskuša povedati nekaj, kar se mu zdi pomembno. Takrat se potrudimo, da ga ne prekinjamo, ampak ga poslušamo in poskušamo razumeti. Postanimo radovedni: če česa ne razumemo, postavimo dodatna vprašanja. Uporabljajmo neverbalno vedenje, ki podpira dober stik (kimanje z glavo, nagnjenost k sogovorniku, ohranjanje očesnega stika, spremljanje povedanega z "mhm" ali "aha" – tako tudi neverbalno pokažemo, da nas sogovornikove besede zanimajo.

(P)ostanimo empatični sogovorniki. Empatični smo takrat, ko bolečino/frustracijo druge osebe zaznavamo in smo z njo v rahločutnem odnosu, vendar se z njeno bolečino ne poistovetimo. Bolečino razumemo, vendar nas ne vrže s tira in zmoremo ostati v svojem ravnovesju. Takrat lahko tudi učinkoviteje pomagamo (npr. z njim ne jokamo, ampak ga odpeljemo k zdravniku) in se odzivamo.

ZA VODNIKE

Članom voda pripravi igro vlog, kjer pride do konflikta, ki ga morajo rešiti na nenasilen način. Naj se čim bolj vživijo v svoje vloge in se po potrebi zamenjajo. Po končani igri se pogovorite o čustvih, ki ste jih doživljali. Člane povprašaj, če so se kdaj, morda pri tabornikih, že znašli v podobnih situacijah. Lahko jih spodbudiš, da narišejo risbo ali strip o situaciji, kjer nek sporazum rešijo brez nasilja. Prav tako lahko izvedete tudi vajo poslušanja. Eden v paru govori, drugi pa ga najprej slabo posluša, potem pa aktivno. Nato naj vlogi zamenjata. Kasneje se pogovorite, kako se je govornik počutil v posamezni situaciji.

Izberi eno prijazno dejanje, ki ga boš naslednji teden storil/a vsak dan, in zapiši, kako je to vplivalo na tvoje prijatelje in druge ljudi okoli tebe.

Napiši pesem ali rap besedilo, ki osvetljuje negativne učinke žaljivega govora in spodbuja k pozitivni komunikaciji.

1. DAN

2. DAN

3. DAN

6. DAN

4. DAN

5. DAN

7. DAN

ZA VODNIKE: MC SREČANJE

Uvod Vodnik naj začne z uvodnim pogovorom o pomenu empatije in razumevanja drugih. Lahko predstavi primer ali zgodbo, ki poudarja, kako pomembno je znati stopiti v kožo druge osebe in razumeti njene občutke. Pojasni namen delavnice: spodbuditi empatijo in razumevanje med udeleženci ter poudariti pomen sprejemanja različnih perspektiv.

Izvedba Vodnik predstavi igre s spodnjega seznama. Po izvedbi prve igre ali aktivnosti sledi skupna razprava, kjer otroci delijo svoje izkušnje in občutke glede situacije. Vodnik spodbuja otroke, da izrazijo, kaj so se naučili in kako so se počutili, ko so prevzeli vlogo drugih oseb.

Igra Vidim te: Otroci na samolepilne listke napišejo svoja imena in se usedejo v krog. Vodnik pripravi seznam vprašanj. Na prvo vprašanje odgovorijo kot oni sami, potem pa si listke z imeni v krogu zamenjajo in tako postanejo nekdo drug iz voda. Na drugo vprašanje odgovorijo tako, kot bi odgovorila oseba, napisana na listku – postaviti se morajo v kožo nekoga drugega iz voda.

Igra Uganke občutkov: Vodnik pripravi fotografije oz. opise ljudi v različnih zahtevnih in manj zahtevnih situacijah. V tej igri otroci ugibajo, kako se počuti določena oseba glede na opisane situacije. Na primer, vodnik lahko opiše situacijo, kot je izguba hišnega ljubljence, in otroci ugibajo, kako bi se v takšni situaciji počutila oseba, ki je izgubila hišnega ljubljence.

Igra Podobnosti: Kljub razlikam med nami smo si v marsičem podobni. Za raziskovanje podobnosti med člani voda se s klobčičem volne usedite v krog. Klobčič začne podajati vodnik, ki najprej najde z nekom iz skupine razliko, nato pa še podobnost. Sam drži konec niti, klobčič pa poda članu, ki potem nadaljuje igro. Na koncu bo nastala spletena mreža vaših skupnih točk, ki ste jih uspeli najti kljub razlikam med vami.

Zaključna aktivnost Skupna refleksija in pogovor o tem, kako lahko naučene veščine empatije uporabite v vsakdanjem življenju.

ZA VODNIKE: GG SREČANJE

Uvod Vodnik naj začne z uvodno razlago teme delavnice, ki naj bo povezana z nasiljem in nenasilno komunikacijo. Lahko predstavi primer situacije, ki prikazuje razliko med nasilno in nenasilno komunikacijo, ter poudari pomen izražanja misli in čustev na nenasilen način. Prav tako naj poudari, da bodo otroci imeli priložnost izraziti svoje misli in čustva skozi umetniške izdelke.

Izvedba

Pesmi: Otroci naj imajo možnost napisati pesem ali verz, ki izraža njihova čustva glede nasilja in pomena nenasilne komunikacije. Vodnik naj jih spodbudi, da delijo svoje pesmi s skupino in pojasnijo, kaj so želeli izraziti.

Plakat: Otroci naj bodo opremljeni s papirjem, barvicami, flomastri in drugimi ustvarjalnimi pripomočki. Na plakat narišejo osebo in vodnik nanj napiše nekaj grdih besed/komentarjev (ki se lahko prilagodijo komentarjem, ki se npr. pojavljajo v vodu). Vsi člani voda skupaj naj nato poskušajo zapisane besede s plakata odstraniti (prečrtati, pobrisati z belilom). Ugotovili boste, da kljub trudu besede oz. poskusi brisanja ostanejo vidni in precej podobne učinke ima tudi nasilna komunikacija.

Dramski prizori: Vodnik naj otrokom omogoči, da pripravijo in odigrajo krajše dramske prizore, ki prikazujejo situacije, povezane z nasilno in nenasilno komunikacijo. To jim bo omogočilo, da situacije doživijo na bolj izkustven način.

Vrednotenje Po končani ustvarjalni delavnici naj vodnik omogoči otrokom, da delijo svoje izdelke in izkušnje z ostalimi udeleženci. Spodbudi naj jih, da povedo, kaj so se naučili in kako so doživeli izražanje svojih misli in čustev skozi umetniške izdelke. Prav tako naj poudari pomen nenasilne komunikacije in empatije ter spodbudi otroke, da razmišljajo o tem, kako bi lahko te vrednote vključili v svoje vsakdanje življenje.

PREPOZNAVANJE IN REŠEVANJE KONFLIKTOV

Uvod Vodnik začne delavnico z uvodnim nagovorom, kjer otrokom predstavi temo konfliktov in pomen njihovega reševanja na nenasilen način. Lahko začne z zgodbico ali primerom, ki prikazuje različne vrste konfliktov in nenasilno reševanje. Poudari, da je cilj delavnice razvijanje veščin reševanja konfliktov in spodbujanje empatije do drugih.

Izvedba Razprava o konfliktih: Vodnik začne z interaktivno razpravo o različnih vrstah konfliktov, ki se pojavljajo v vsakdanjem življenju otrok. Otroci so spodbujeni, da delijo svoje izkušnje in poglede na konflikte ter razmišljajo o tem, kako bi jih lahko rešili na nenasilen način.

Preučevanje situacij: Otroci so vključeni v različne igrane situacije, kjer bodo preizkusili reševanje konflikta skozi igro vlog. Vodnik jim predstavi scenarije konfliktov in jih spodbudi, da prevzamejo vloge ter poskusijo najti nenasilne rešitve za konfliktne situacije. Predstavljene situacije lahko npr. vključujejo prepir med prijatelji, nesoglasja med sošolci ipd.

Skupinsko reševanje izzivov: Organizirajte skupinski izziv, kjer morajo otroci sodelovati in reševati težave skupaj. To lahko vključuje reševanje ugank, gradnjo konstrukcij ali druge aktivnosti, ki spodbujajo sodelovanje in reševanje problemov na nenasilen način. Za dodatno popestritev lahko med skupinskim izzivom skupina enkrat komunicira nasilno, drugič pa nenasilno. Vodnik lahko štopa, v kateri situaciji se izziv reši hitreje, nato pa sledi pogovor o počutju v posamezni situaciji.

Vrednotenje Po končani delavnici vodnik omogoči otrokom, da delijo svoje izkušnje in spoznanja glede reševanja konfliktov. Spodbudi jih, da izrazijo, kaj so se naučili in kako se počutijo glede razvijanja veščin nenasilnega reševanja konfliktov. Poudari pomen empatije in razumevanja v konfliktnih situacijah ter spodbudi otroke, da razmišljajo o tem, kako bi lahko te veščine vključili v svoje vsakdanje življenje.

ZAKLJUČEK

Ljudje smo si različni. Vsak vidi svet skozi svoje oči in vsak ima svoje želje in potrebe. Pri tem slej ko prej pride do nestrinjanja, kar je treba nekako rešiti. Važno je, da se nikoli ne zatekamo k nasilju, ampak skušamo težavo rešiti z razumevajočim pogovorom. Zato vedno poslušajmo in poskušajmo razumeti sogovornika ter njegovo počutje. Ne govorimo mu stvari, ki bi prizadele nas, če bi nam jih nekdo rekel. Naše besede lahko medsebojnim odnosom pomagajo, lahko pa tudi škodijo. Na nas je, da s pravimi besedami iz nesporazumov ne odhajamo skregani, ampak da prav v težkih situacijah najdemo moč in pogum za grajenje močnejših odnosov.

PREBERI VEČ

"Nenasilna komunikacija." Društvo za nenasilno komunikacijo. <https://shorturl.at/aol69>, zadnji dostop: 10. 12. 2023.

"Ali prepoznaš nasilje in več, kako odreagirati?" Zdravstveni dom za študente Univerze v Ljubljani. <https://shorturl.at/hoxOQ>, zadnji dostop: 10. 12. 2023.

"Prepoznavanje in preprečevanje nasilja v šolah." GOV.SI. <https://shorturl.at/uHJWY>, zadnji dostop: 10. 12. 2023.

Kaj nam govorijo stopinje v snegu?

Besedilo in fotografije: Rudi Kraševac, ilustracije: Petra Muhič.

Vsak tabornik gre rad v naravo, kjer skozi dogodivščine opazuje in raziskuje njene prebivalce. Je pa to včasih lahko zelo zahtevno, saj nekateri prebivalci, predvsem večje živali, pri tem zelo neradi sodelujejo in se našim pogledom izmikajo. Na preglednih travnikih že še vidimo kakšno srno, čapljo ali katero drugo žival, ki brž zbeži, ko oceni, da smo preblizu. Ko pa stopimo v gozd, se naše vidno polje zmanjša in vidimo bistveno manj. Zdi se nam, kot da tam »ničesar ni«. Zato moramo pogled usmeriti v tla in pozorno preučiti našo okolico, ali najdemo kakšno svežo sled živali. Morda se kdo spomni kakšnih zgodb o izkušenih stezosledcih v ameriški divjini, ki so lahko iz polomljenih travnih bilk in vejic ter premaknjenih kamenčkov na svojem lovu zasledovali žival. Takšno znanje dandanes je zelo redko in za njegovo usvojitev potrebujemo zelo veliko časa, zato marsikoga odvrne, da bi sploh poizkusil.

Slika 1: Odtis volčje šape. Običajno v širino merijo najmanj 7 cm ter 10 cm v dolžino.

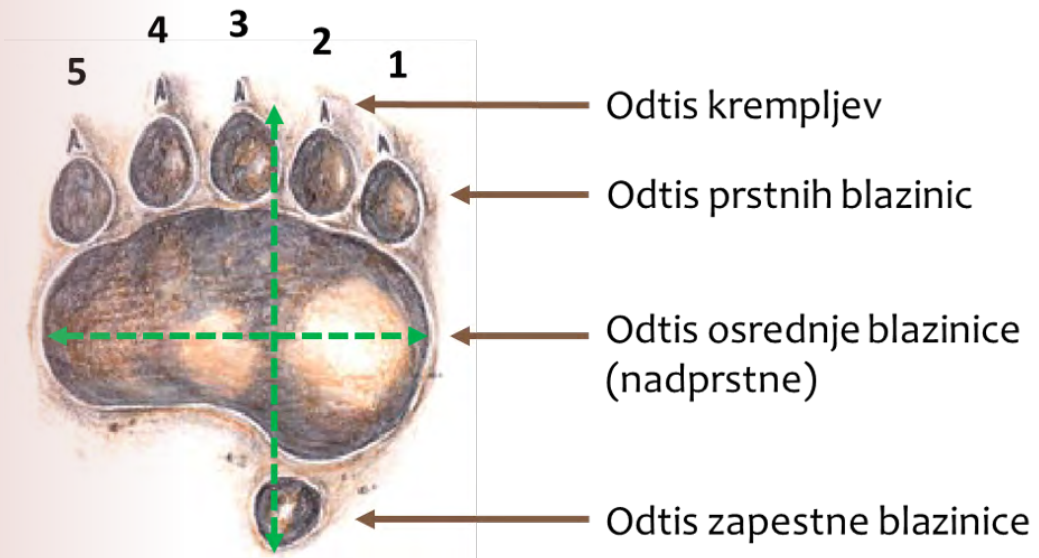
Toda ko zapade prvi sneg in pobeli sosednji breg, se situacija bistveno spremeni. Tla prekrije enotna snežna odeja, ki deluje kot prazen list papirja, po katerem vse živali, ki po njem hodijo, pišejo svojo zgodbo. Odpre se nam povsem nov vpogled v življenje živali. Pa ga znamo razbrati? Vedno je treba nekje začeti in ponavadi je to težko, ker ne vemo, na katerem koncu začeti. A če samo poizkusite, boste kmalu prebudili stezosledca v sebi. Presenetilo vas bo dogajanje, ki ga boste videli.

KAJ JE STOPINJA?

V naravi stopinje najdemo najpogosteje na mehki podlagi npr. v pesku ali blatu, zato jih iščemo na

blatnih poteh, ob lužah ali na nanosih zemlje ob potokih in rekah. Predvsem dobro pa se poznajo v snegu in v hladnih razmerah ostanejo dolgo časa, zato je zima najboljši čas za sledenje.

Stopinja je odtis noge na podlagi. Poleg prstnih blazinic ter parkljev se v nekaterih primerih odtisnejo še sledi krempljev in drugih blazinic, ki se dotaknejo podlage. Včasih se odtisnejo tudi toge dlake, ki rastejo ob prstih (npr. svizec), pri nekaterih vrstah pa celo plavalna kožica (npr. vidra). Če želimo ugotoviti, kateri vrsti stopinja pripada, nam največ informacij poda sama oblika. Poleg oblike je pri ločevanju med stopinjami različnih vrst živali zelo pomembna velikost stopinje npr. stopinji jelena in srne sta si zelo podobni, le da je jelena vsaj dvakrat širša in daljša. Velikost stopinje vedno merimo brez krempljev.

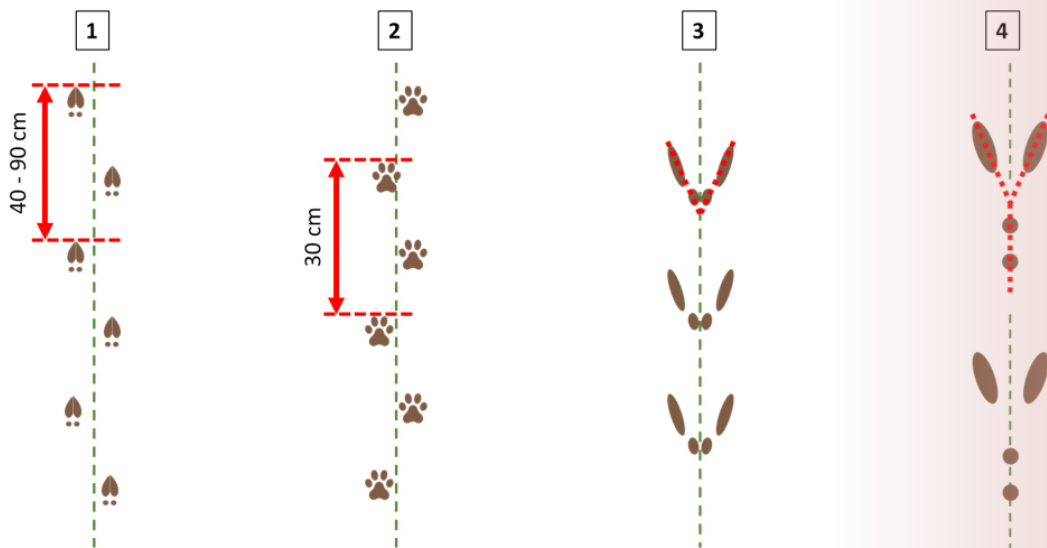

Slika 2: Stopinja sprednje leve šape medveda z označeno širino in dolžino ter z oštevilčenimi odtisi prstov v stopinji.

IN KAJ JE SLED?

Zaporedne stopinje tvorijo sled, ki je lahko koristna dodatna informacija, kadar so same stopinje slabše razvidne, v pomoč pa nam je lahko tudi odtis drugih delov telesa (npr. v globokem snegu lahko vidimo široko gaz, ki jo s telesom na kratkih nogah napravijo divji prašiči ali pa sled ploščatega repa pri bobru). Pri sledi opazujemo vzorec

gibanja in velikost razmaka v koraku. Ker živali pogosto z zadnjo nogo stopajo v odtis sprednje, je pomembno, da pri sledenju natančno razberemo, kaj je posamezna stopinja in kakšno sled je pustila za seboj živali, ki jo spremljamo. V veliko pomoč nam je meter ali merilo, s katerim izmerimo širino in dolžino stopinje.

Slika 3: Primeri sledi živali z različnim gibanjem, z označeno dolžino koraka: 1) gibanje srne, kjer je sled široka in so stopinje v dveh vzporednih linijah, 2) gibanje mačke, kjer je sled ozka, tako da so vse sledi skoraj v eni liniji, 3) gibanje veverice, kjer je sled v zaporednih skokih v obliki črke »V«, 4) gibanje zajca, kjer je sled v zaporednih skokih v obliki črke »Y«.

KAKŠNE TIPE STOPINJ POZNAMO?

Pri zimskem sledenju bomo običajno prišli na sled sesalcem, občasno pa tudi večjim pticam. Odtise, ki jih za seboj pustijo sesalci, delimo v štiri kategorije, ki so posledica različnega tipa okončin, ki so se razvile skozi evolucijo, pri vseh pa je imela izvorna oblika stopalo s petimi prsti, a se je pri nekaterih skupinah to število s časom zmanjšalo. Poznamo stopinje s parklji in kopiti, stopinje šap in stopinje celotnega podplata.

A) PODPLATARJI

Podplatarji so živali, pri katerih se pri hoji podplat po celotni površini dotakne tal. V to skupino uvrščamo mnoge vrste: medved, jazbec, vidra, dihur, kuna belica in zlatica, velika in mala podlasica, ježi, rovke ter vse glodavce (veverica, svizec, bober, hrček, miši, voluharice, polhi in podgane). Tudi človek spada v skupino podplatarjev. Stopalo običajno sestavlja pet prstov, razen pri nekaterih vrstah glodavcev, kjer je na sprednji taci prvi prst zakrnel. Ker je prvi prst (palec) nekoliko manjši, so pogosto v sledi vidni le odtisi štirih prstov.

B) PRSTARJI

Kot je iz imena razvidno, se prstari gibljejo le po prstih, zato v odtisih ne vidimo odtisa podplata. V to skupino uvrščamo naslednje vrste: volk, ris, divja mačka, lisica in šakal. V to skupino sodita tudi pes in domača

mačka. V odtisu so vedno vidni le odtisi štirih prstov in zraščene osrednje blazinice, prvi prst je nameščen višje na nogi in zakrnel. Stopinje mačk lahko prepoznamo praviloma po odsotnosti krempljev, ki so med hojo vpotegnjeni, ter po nesimetrični obliki stopinje, kjer je tretji prst (sredinec) daljši od četrtega (prstanec).

C) PARKLJARJI

Med vrstami prosto živečih parkljarjev v Sloveniji najdemo: jelena, damjaka, divjega prašiča, srno, gamsa in kozoroga. Poznamo pa tudi številne vrste domačih parkljarjev: govedo, koze, ovce, domačega prašiča. Stopalo parkljarjev sestavljajo štirje prsti, prvi (palec) je zakrnel. V sledi značilno najdemo odtise dveh velikih parkljev (odtis sredinca in prstanca), ki sta skoraj simetrična. Manjša parklja oziroma krnoprsta sta običajno vidna le pri odtisih v globljem snegu, razen pri divjem prašiču, kjer sta vidna v skoraj vsaki stopinji.

D) KOPITARJI

V Sloveniji v naravi ni divjih kopitarji, poznamo pa dve vrsti domačih: konj in osel. Stopinje so lahko prepoznavne, saj je v stopinji odtis le enega kopita, ki je brez kopita lahko skoraj krožne oblike. Kopito je odtis tretjega prsta (sredinec), ostali prsti so zakrneli.

KAKO ZAČETI?

Ker je včeraj ravno snežilo, si obujete zimske čevlje in oblecite zimsko obleko in se odpravite ven, na travnik ali pa v bližnji gozd. Lahko je to na zimovanju, vodovem srečanju, izletu ali pa kar tako. Odpravite se po bližnji poti in kaj kmalu vam bo pot prekrizala prva sled, morda bo to sprehajalec s psom ali pa kakšna divja žival. Ustavite se ob sledi in jo temeljito pregledajte, izmerite jo in jo primerjajte s sliko iz priložnice. V veliko pomoč pa nam je, če stopinjo in sled v merilu skiciramo na milimetrski papir. Ob tem pa morate biti pozorni na naslednja vprašanja:

- **Kakšne oblike in velikosti je stopinja?**
- **Kakšne oblike je sled?**
- **V katero smer se je gibala žival?**

Če želimo vedeti, katera žival je za seboj pustila sled, moramo vedeti, katere živali živijo na območju, kjer se nahajamo, tako lahko npr. ob vodi pričakujemo stopinje vidre, v gorah pa gamsa. Če pa želimo sled kasneje ponovno preučiti ali pa jo še komu pokazati, pa jo fotografiramo z merilom, če nimamo metra, nam lahko pridejo prav že roka, kompas ali žepni robčki.

IN KAKO NADALJEVATI?

Če ste uspešno usvojili prepoznavanje posameznih stopinj, se odpravite po sledi in opazujte gibanje živali. Opazujte, kakšen je razmak med stopinjama v koraku, iz tega lahko razberete, kako hitro se je žival premikala. Opazujte, kako se giblje skozi prostor, ali hodi po poti ali sledi potoku? Opazujte, kje se ustavlja, kaj je pojedla in kje se je ulegla in počivala? Kjer je lisica označila svoj teritorij, morda lahko celo najdete lisičji brlog.

Iz sledi lahko tudi razberemo, kako stara je, povsem sveža sled ima jasne robove, okoli pa je zaradi gibanja raztresen sneg. Z vsakim dnem se stopinja rahlo odtaja in robovi postanejo manj jasni. Pri ocenjevanju starosti je zato pomembno dobro poznavanje vremena v preteklih dneh.

NEKAJ NASVETOV

Iz stopinje lahko naredimo tudi mavčni odlitek ali pa ob sledi rišemo skico poti.

Na sled se odpravimo zgodaj. Zaradi otoplitev čez dan se lahko razmere za prepoznavanje stopinj zelo poslabšajo. Najboljše je, da se odpravimo kakšen dan ali dva po sneženju, saj živali med sneženjem običajno poiščejo zavetje in mirujejo.

S seboj imamo vedno meter ali merilce.

Pozorno hodimo in spremljamo okolico, da se ne izgubimo.

Spremljamo razmere in se ustrezno opremimo, topel čaj nam bo zelo prav prišel.

Ne hodimo v gozd ob obilnih snežnih padavinah, da živali ne vznemirjamo dodatno.

Kadar sledimo, nikoli ne hodimo po sledi, saj se bomo morali morda vrniti po sledi in poiskati kakšno spregledano podrobnost.

PREBERI VEČ

Za dobro in zanesljivo sledenje je treba imeti veliko izkušenj in znanja, zato vztrajajte. Bolje je tudi, da si pri sledenju včasih priznamo, da za kakšno sled ne vemo, čigava je in poiščemo naslednjo. Za dodatno branje je v veliko pomoč knjižica »Stopinje in sledovi divjadi«, za poglobljeno branje pa močno priporočam knjigo »Stopinje in sledovi živali«.

Gledamo nazaj in stopamo naprej

Besedilo: Rok Pandel, načelnik ZTS, in Jasna Vinder, starešina ZTS.

Za nami je druga jesenska skupščina ZTS, ki je bila, tako kot prva, prav tako bolj finančno obarvana, saj je bilo treba potrditi finančne plane za leto 2024 in projekcije za leto 2025. Izvršni odbor začenja svoje zadnje mesece delovanja, še vedno smo žal v okrnjeni obliki brez zakladnika.

IZZIVOV POLNO POLETJE

Za nami je pestrega pol leta, saj smo imeli čez poletje precej izzivov, povezanih predvsem z vremenskimi tegobami, ki so krojile življenje na taborih. Julija, ko tabori največ rodov, je marsikoga presenetilo eno ali več poletnih neurij. Veter, toča in nalivi so marsikatero taborjenje tudi skrajšali, veliko rodov se je po pomoč in v varno zavetje zateklo k lokalnim enotam gasilcev, civilne zaščite, v šole in kulturne domove. Na srečo več kot materialne škode in nekaj dobrih zgodb ni bilo, se pa tukaj seveda poraja največje vprašanje – je bilo letošnje poletje izjema ali bo tako vreme postalo stalnica, ob čemer bomo morali začeti razmišljati o drugačnih konceptih taborjenj ali vsaj za vsako večdnevno aktivnost narediti varnostni načrt. Spremembe podnebja pa so seveda tudi dobra iztočnica za pogovor in dejanja na področju trajnostnega razvoja in našega vpliva na okolje, ki bo po letih govorjenja in modrovanj očitno končno moralo preiti v prakso. Koliko novih odločitev bomo morali sprejeti v prihodnje, bo pokazal samo čas.

Avgusta se je zgodila največja povodenj v zadnjih 30 letih. En vikend je bil zadosti, da je bilo

uničenih na stotine domov, kilometri infrastrukture ter nešteto kmetijskih in gozdnih površin. Tukaj smo se taborniki ponovno dokazali kot nepogrešljiv del družbe, ki takoj priskoči na pomoč in zagrabi za vsako delo, ki je v tistem trenutku potrebno. Naj ta prostor še enkrat izkoristim za velikansko zahvalo vsem posameznikom, ki so se v tistih dneh po poplavih odpravili na najbolj kritične točke v državi in pomagali po svojih najboljših močeh.

KORAK V NOVO TABORNIŠKO LETO

Nato smo zakorakali v novo taborniško leto ter pričeli s taborniškimi srečanji in aktivnostmi. Že med počitnicami so se zvrstili tečaji. Konec septembra smo v okolici Ljubljane doživeli deževen ROT v soorganizaciji Rodu močvirskih tulipanov, novembra pa po nekajletnem premoru Vikend za vodnike, za katerega upam, da bo spet postal stalnica. Seveda ne smemo pozabiti na kronico starega taborniškega leta, in sicer državni mnogoboj v Ilirski Bistrici.

Postopoma pa smo začeli tudi s spreminjanjem pravilnikov, ki jih moramo posodobiti v skladu z novim statutom, ki smo ga potrdili na skupščini leta

2022. Tako smo na skupščini potrdili nov Pravilnik o volitvah ZTS in Poslovnik o delovanju skupščine ZTS. Na marčevski skupščini pa bomo potrdili še ostale pravilnike, tako kot nam veleva nov statut.

KAKO NAPREJ?

Načrt za naslednje leto gre v smeri osnovnega delovanja ter zaključevanja projektov, predvsem z namenom, da ustvarimo maneverski prostor, kjer lahko novi IO brez večjih težav pusti svoj pečat. Z marcem bomo namreč volili nov mandat izvršnega odbora ZTS, zato je tudi pri kreiranju vsebinskega načrta poleg trenutnega IO-ja na razširjenem posvetu sodelovali predstavniki komisij in posamezniki s potencialom, za soustvarjanje prihajajočega mandata.

Do marca bo poleg volitev in dokončanja pravilnikov ZTS velik poudarek na pripravi temeljnega dokumenta Varni smo z akcijskim načrtom, ki ga potrjujemo na 45. Skupščini. Z marcem se bo na področju programa predstavilo do okoli 50 prenovljenih veščin, čez leto pa bomo na področju dela z rodovi in člani postopoma implementirali module nove baze članstva ZTS.

Ob podpori strokovnih sodelavcev stremimo k uspešni ponovni vzpostavitvi Vikenda za vodnike, Taborniške akademije ter Vikenda za prostovoljce. Poleg dobro utečenih izobraževalnih tečajev in dveh glavnih aktivnosti (Državni mnogobojev ter Republiško orientacijsko tekmovanje) se bo odvijala tudi mednarodna odprava na Roverway 2024 na Norveško.

PRIHAJA NEKAJ NOVOSTI

Takoj po volitvah v marcu bo začela veljati prva večja sprememba, saj bomo vzpostavili nov resor na področju dela s prostovoljci, kot veli prenovljen Status ZTS. Z namenom pravočasnega in ustreznega kriznega odzivanja na dogajanja, ki tabornike in širšo družbo vsako leto bolj pesti, je planiran večji poudarek na razvoju in izobraževanju o fizični varnosti in upoštevanju kriznih protokolov na taborniških aktivnostih.

Z namenom podpore programu v rodovih, območjih ali mednarodnih navezah bodo v 2024 na voljo finančna sredstva, za katera bodo rodovi ali posamezniki lahko zaprosili prek razpisa na področju ko-

misije za program. Da ohranimo delčke zgodovine taborništva, je predvidena izdaja knjige s 70 zgodbami, ki so bile s strani aktivnih in starejših tabornikov napisane v času 70. obletnice ZTS.

Takoj po volitvah v marcu bo začela veljati prva večja sprememba, saj bomo vzpostavili nov resor na področju dela s prostovoljci, kot veli prenovljen Status ZTS. Z namenom pravočasnega in ustreznega kriznega odzivanja na dogajanja, ki tabornike in širšo družbo vsako leto bolj pesti, je planiran večji poudarek na razvoju in izobraževanju o fizični varnosti in upoštevanju kriznih protokolov na taborniških aktivnostih.

V SKUPNOSTI JE MOČ

Vezano na razširjeni posvet IO ZTS smo kot organizacija prejeli nekaj usmeritev za krepitev in razvoj taborništva. Če povzamem tiste ključne, moramo dati večji poudarek na grajenju taborniške skupnosti pri že obstoječih dogodkih, spodbujati moramo aktivnosti na prostem ter taborniški program razvijati celostno, ne zgolj določenih področij. Nadgraditi izobraževalne strukture, kjer rodovi potrebujejo največ podpore. Več energije je treba usmeriti v razvoj članstva in organizacije. Ter slednje: skrbeti moramo za podporo mladih s strani odraslih prostovoljcev.

Rdeča nit vikenda za vodnike? Objemi!

Besedilo: Zala Rejc, vodja Vikenda za vodnike ZTS 2023.

”Taborništvo je življenje, vse ostalo so malenkosti.

TOMAŽ HUDOMALJ – HUGO

Po dolgih štirih letih smo se taborniki ponovno zbrali na Vikendu za vodnike, ki je potekal od petka, 24. 11., do nedelje, 26. 11. 2023, v OŠ Šmarje - Sap. Glavni namen vikenda je bil osvežiti nekatera taborniška znanja, pridobiti znanje in veščine, kako predati to znanje naprej svojemu vodu, in seveda spoznavanje ter druženje z ostalimi taborniki iz cele Slovenije. Izobraževanja so se tako udeležili vodniki, pomočniki vodnikov in tudi načelniki.

Vikend ni bil zgolj "učno" usmerjen. Želja je bila, da skupaj z udeleženci ustvarimo prijetno vzdušje, se zabavamo in nam vikend ostane v lepem spominu. V petek nas je pozdravilo sonce, ki nas je spremljalo čez cel vikend in tako poskrbelo, da smo imeli čudovito vreme.

Ob prihodu v petek popoldne so se udeleženci namestili v telovadnici, nato pa nas je glasen zvok diktafona povabil k začetnemu zboru. Po odpeti taborniški himni se je naš vikend tako lahko začel. Prvi večer so bili na sporedu TAB Talk govori. Obiskali so nas trije posebni gostje: Jasna, starešina ZTS, Sini in Hugo. Z nami so delili svoje taborniške in življenjske izkušnje, nas nasmejali, zmotivirali za preostanek vikenda in nas opomnili, kako hvaležni smo lahko, da smo taborniki. Večera pa še ni bilo konec. Dobra volja se je med vsemi udeleženci vikenda že dobro razširila, zato smo večer nadaljevali ob druženju. Zabavale so nas družabne igre, petje ob kitari in pogovori, ki so že nakazovali, da nam med vikendom zagotovo ne bo dolgčas.

Meni so se TAB Talki zdeli res super, še posebej, ker tega nisem še nikjer (pri tabornikih) zasledila in je lepo slišati, da so ti "uspešni" taborniki enkrat doživljali zelo podobne, če ne iste stvari kot ti trenutno.

Po zelo kratki, a izredno zabavni noči smo se prebudili v nov taborniški dan. Sobotno dopoldne je bilo namenjeno pridobivanju taborniškega znanja. Udeleženci so lahko izbirali med različnimi delavnicami in pokrili znanje tudi na področjih, kjer jim ga primanjkuje. Zbirali so med naslednjimi temami: taborniška zgodovina, taborniška organizacija, prehod in skica minskega polja, orientacija, vrisovanje, skica terena, prva pomoč, osnove bivanja v naravi in pionirstvo. Izkazalo se je, da tudi taborniška organizacija in zgodovina taborništva nista tako dolgotrajni, kot velikokrat mislimo.

Všeč mi je bila uporaba fizičnega gradiva in lep prikaz celotne zgodovine na kratko ter s pomembnejšimi mejniki.

Z osvojenim znanjem so se udeleženci popoldne preizkusili v zabavnejšem programu. Čakala jih je namreč strateška igra po principu igre Catan, ki pa je bila seveda taborniško obarvana, zato so pridobivali surovine, s katerimi so lahko nato sestavili svoj tabor. Na začetku igre je vsaka ekipa vrgla veliko modro kocko, ki je določila, kdo prične. V skupinah so se preizkusili v različnih veščinah in s tem pridobivali surovine – blato, platno, kline, vrvi in sušice, s katerimi so si lahko zgradili svoje ceste, šotore in nato tabor. Tekmovalke in tekmovalci so znotraj in zunaj šole hiteli k različnim točkam. Večini je bila najtežja taborniška zgodovina. Kdo bi si mislil! Po zelo napetih štirih urah je zmagala rdeča ekipa in si pridobila sladko nagrado.

Strateška igra je bila res ful carsko pripravljena in tudi izvedena s strani vas in delavničarjev. Komaj čakam, da jo izvedemo v rodu. Res smo se zabavali, ob tem pa spoznali super metode in dobili veliko idej.

Seveda je bilo poskrbljeno tudi za sobotni večerni program, kjer smo se skupaj nasmejali ob impro ligi. Tabornik Jolbe nas je najprej "ogrel" z igrami in ledolomilci, nato pa smo se najbolj pogumni preizkusili v različnih disciplinah impro lige. Po večernem programu smo skupaj zapeli Dan je šel, kar pa še ni pomenilo konec taborniškega dneva. Sledilo je še druženje v skupnem prostoru, kjer so udeleženci in udeleženke igrali košarko, aktivno igrali družabne igre, ležali na blazinah, se pogovarjali in peli ob kitari. Šolo so napolnili zvoki smeha in petja.

V nedeljsko jutro pa sta nas prebudila sonček in kitara. Miha in Eva sta strastna navdušenca božiča in sta se zato odločila, da nas konec novembra popeljeta v božično vzdušje s pesmijo Feliz Navidad. Taki budnici lahko sledi samo še pozitiven dan. Nedeljsko dopoldne je bilo namenjeno bolj vzgojnim tematikam. Udeleženci so se udeležili ene delavnice, zbirali pa so med temami duševno zdravje, skrb zase, delo s težavnim vodom, droge in alkohol. Da pa nismo bili omejeni zgolj na eno delavnico, je sledila živa knjižnica, ki je omogočila, da so udeleženci spregovorili s "knjigami" še o drugih tematikah. Tukaj so lahko poleg duševnega zdravja, drog in alkohola ter dela s težavnim vodom odpiralni tematike o izgorelosti, nasilju ter spolnosti.

Fenomenalno, odprti pogovori z ljudmi, ki ti hočejo pomagati pri stvari, ki te res zanima, so top.

Vikend je prehitro minil, tako da smo se v nedeljo ob enih v zaključnem zboru poslovili in si obljubili, da se zagotovo vidimo še na drugih taborniških dogodkih. Sledilo je še zadnje kosilo – pica, nato pa smo s skupnimi močmi pospravili osnovno šolo in se odpeljali vsak na svoj konec Slovenije.

KAJ PRAVIJO UDELEŽENCI IN UDELEŽENKE?

Udeleženci vikenda pravijo, da so pridobili veliko novega znanja, se zabavali in spoznali nove tabornike. Vikend je zadovoljil njihova pričakovanja. Pridobili so veliko teoretičnega znanja, a eni so pogrešali več praktičnega znanja, drugi pa bi si želeli več načinov predaje znanja.

Pri delavnici risanja skic bi si želel nekoliko več časa za praktični del, sicer pa je bila izjemno uporabna. Delavničar jo je znal prilagoditi različnim stopnjam predznanja in pomagal z nasveti na vsakem koraku risanja.

Kar nekaj udeležencev je na vikend prišlo ne da bi kogarkoli poznali, kar pa niso videli kot oviro, saj so med vikendom spoznali veliko novih oseb.

Občutek sem imel,
da je bilo vsem fino
in da smo se vsi
razumeli.

KAJ PA PRAVIJO ORGANIZATORJI?

Zavedamo se, kaj vse bi lahko naredili bolje, kje se nam je kaj zalomilo oziroma kje vidimo izboljšave, vendar smo kljub temu nadvse zadovoljni z iztekom vikenda. Zavedamo se pomena taborništva. Zavedamo se pomembnosti vodnikov, ki podajajo svoje znanje in taborniške vrednote svojim članom. Zavedamo se, koliko prostovoljskih ur vsak prostovoljec nesebično vложи v taborništvo in se zaradi tega zavedamo pomembnosti vseh izobraževanj, ki so in še bodo na voljo taborniškim prostovoljcem.

Kot ekipa smo se imeli zares dobro. Hvaležni smo vsakemu delavničarju in izvajalcu programa, da se je vikenda udeležil ter predal svoje znanje, izkušnje in pozitivno energijo. Pa tudi za vse ideje in pomoč pri izvedbi programa. Brez takih prostovoljcev vikenda ne bi mogli izvesti.

Predvsem pa smo nadvse presenečeni nad udeleženkami in udeleženci Vikenda za vodnike. Opazilo se je, da so vsi udeleženci s srcem pri taborništvu, da se zanimajo za program in jim ni vseeno. Bili so zavzeti, dobre volje, pozitivni in pripravljeni na akcijo. Ko smo se prostovoljci pogovarjali med seboj, smo ugotovili, da so tej udeleženci prišli na vikend zato, ker so si to zares iskreno želeli in ker jim taborništvo veliko pomeni. Vseh 39 udeležencev je prispevalo k zares čudovitemu vzdušju in verjamemo, da se bomo srečevali na še marsikateri akciji, izobraževanju ali tekmovanju.

Pa še to – posebne tematike ravno nismo imeli, nas pa je tekom celotnega vikenda vodila nit objemov. Pravijo, da se z objemi širi pozitivna energija, in res je!

V tem vikendu sem
se objel večkrat kot
pa v celotnem
življenju skupaj.

Ko je profesionalnost v prostovoljski organizaciji smiselna

Z Nežo Marijo Slosar se je pogovarjala Lea Morano.

»8. december 2023 – intervju,« potem pa še: »Konduker je odšel, lahko nadaljujemo.« In začel se je najin pogovor. Da sva se srečali na vlaku, je bilo popolnoma spontano naključje, ampak več kot očitno potrdilo, da te taborništvo, predvsem pa ljudje, ki te z njim povezujejo, spremljajo na vsakem koraku. Tudi o tem je v intervjuju spregovorila Neža Marija Slosar, dolgoletna članica taborniške organizacije, ki v tem taborniškem letu predaja svoje mesto načelnice Komisije Zveze tabornikov Slovenije za odnose z javnostmi. Na podlagi izkušenj, ki jih je na svoji poti pridobila, pa je beseda stekla predvsem o predstavnosti tabornikov v javnosti, pomenu medijske vključenosti organizacije ter reviji Tabor, kot našem edinem tiskanem mediju.

TABORNIŠTVO ZAZNAMUJE TVOJE ŽIVLJENJE ŽE OD RANEGA OTRŠTVA. KATERI SO TISTI (KLJUČNI) TRENUTKI, KI SO SE TI NAJBOLJ VTISNILI V SPOMIN IN TE V ŽIVLJENJU NAJBOLJ ZAZNAMOVALI?

Za prelomen trenutek na svoji taborniški poti lahko zagotovo navedem tečaj za vodje taborniških enot oziroma Woodbadge tečaj. Udeležila sem se ga leta 2016 in takrat sem prvič začutila širino slovenskega taborništva ter si zaželela naprej biti aktivna na zvezi. Kmalu za tem je sledil še Zlet in v moje življenje je vstopilo ogromno ljudi, mnogi, na primer Zala Šmid, pa so močno zaznamovali mojo taborniško pot. Potem sem se priključila ekipi revije Tabor, postopoma postala svetovalka, pomemben korak naprej pa je bil leta 2021, ko sem kandidirala za načelnico za odnose Zveze tabornikov Slovenije z javnostmi.

Me je pa že pred načelništvom taborništvo močno izoblikovalo. Že kot članica KOPR-a sem stopila v stik z zanimivi in super posamezniki, ki so odigrali močno vlogo v mojem življenju, pa tudi kasneje na osebni ravni. Urška, Metoda, Zala, Eva in vsi ostali. Vsi so rasli z mano na nacionalni ravni.

Pa še vodniški tečaji! To mi je bila pa sploh nepozabna izkušnja. Že prej imaš svoj vod, s katerim delaš na svoj način, in že to ima velik vpliv. Ko se udeležiš vodniških tečajev (kot mentor, kanarček) pa doživiš novo dinamiko in dobiš novo izkušnjo taborništva in predavanja znanj. Takrat se je vse sovpadlo. Na neki točki se namreč vse prepoji s tvojim osebnim življenjem in meja se zamagli. Ker si pri tabornikih in hočeš biti aktiven, padeš v ta mehurček, krog, ki je v resnici zaprt. Ko si noter, se imaš fajn, ampak ne smeš pozabiti, da si bil nekoč zunaj njega. Počasi pa prerasteš ta moment in vidiš, kateri ljudje ti ostanejo blizu, presežejo okvirje taborništva.

NA SVOJI TABORNIŠKI POTI SI PREVZEMALA ŠTEVILNE VLOGE IN FUNKCIJE (MNOGOKRAT VEČ TEH HKRATI), TRENUTNO PA SE POSLAVLJAŠ OD KOMISIJE ZA ODNOSE Z JAVNOSTJO. KAKO BI OPISALA OBDOBJE NAČELNIŠTVA KOMISIJI?

Moraš bit trmast in vztrajen, predvsem pa je pomembno, katere ljudi imaš v ekipi. Četudi imaš za-

črtane korake dela, včasih dobiš občutek, da se vrtilj v krogih, da ljudje vsega ne razumejo, da pojasnjuješ ene in iste stvari. Na nek način je namreč na tem nivoju taborništvo politika, taborniki pa ne maramo slišati o tako imenovani profesionalnosti. Ta pa je pri komunikaciji in odnosih z javnostjo ključna. Gre za servis, ki ga uporabljajo vsi. Je strokoven in kot tak ni del bistva taborništva. Program in izobraževa-

nja so osnovni temelji vsebinskega sklopa našega gibanja, ampak prav komunikacije predstavljajo njihov podporni steber, na kar kot prostovoljci, ki smo v družbi proaktivni, pozabimo. Hkrati pa je prisotno tudi nezaupanje v sam resor, zato moraš v tej vlogi trdno vztrajati pri zadanem in preiti to, da smo prijatelji.

GLEDE NA VSE IZKUŠNJE, KI SI JIH PRIDOBILA V TEM ČASU, KAKŠNO JE TVOJE MNENJE O TRENUTNI PREDSTAVNOSTNI PODOBI TABORNIŠTVA V JAVNOSTI?

Nasploh imamo taborniki dobro podobo v javnosti, sploh v luči zadnjih dogodkov, kako smo pristopali v zvezi s sumom na kaznivo dejanje v sklopu spolne nedotakljivosti mladoletnih oseb. Eno je, kako smo ravnali, drugo pa, kakšen ugled imamo. Na zunaj, se mi zdi, da še moramo graditi, smo pa vsi predstavniki zelo v redu ljudje. Problem je pogosto v tem, kako vidimo sebe, kako se vrednotimo. Za taborništvo ni strahu, smo pa včasih sami do sebe preveč kritični in preveč zahtevni.

REVIJA TĀBOR TRENUTNO PREDSTAVLJA EDINO VEZ MED TABORNIŠKO ORGANIZACIJO IN ŠIRŠO JAVNOSTJO V OBLIKI TISKANEGA MEDIJA. KAKO SE SAMA OPREDELJUJEŠ DO TISKANIH IZDAJ?

Menim, da je ključno, da tiskan medij obstane. Se moramo pa vprašati, v kakšni obliki, s kakšnim namenom in kaj je tisto, zaradi česar nam je Tabor pomemben. Predvsem v luči debat in preigravanj zadnjih nekaj let. Delali smo že prenove in nove scenarije, če nekaj ne pije vode, tega ni smiselno ohranjati, čeprav je temu tako že 70 let. Nasploh se mi zdi, da tabornike tradicija pogosto zadržuje, kar je po eni strani super, ampak ko nas začne same sebe požirati, je treba ukrepati. Če povzamem, sem za, da se tiskan medij ohranja, ampak moramo vedeti, zakaj in kako.

KAJ PA GLEDE SAME VSEBINE, MENIŠ, DA TA ZUNANJEMU BRALCU V POLNI LUČI PREDSTAVLJA TABORNIŠKO GIBANJE IN POKRIVA USTREZNE TEME?

Generalno gledano je bil Tabor v vseh letih na razmeroma zelo visoki kakovosti. Nikoli se ni pustilo na uredniški in strokovni politiki, čeprav so vse skupaj vodili prostovoljci in hkrati tudi

Ampak kot tako veliki organizaciji nam komunikacija predstavlja ključen element, da se lahko vsi med sabo učinkovito pogovarjamo.

pisci. Tabor mora zajemati utrip taborništva in življenja, našo mladost, ki tako tabornike kot netabornike vabi k branju. Poleg kakovosti vsebin pa bi poudarila tudi kakovost oblikovanja. Pri nas je ta na zelo visokem nivoju in redko kateri tiskan medij dosega tako odličnost. Glede na to, kako zastavljamo prispevke, ti niso samo za naše člane in so širše vabljivi. Prav v tem se kaže njihov doprinos, saj kljub temu, da gre za taborniške vsebine, te niso samo za tabornike, četudi smo mi tisti, ki jih počnemo. Tu bi še poudarila, da se mi zdi dobro, da imamo okvirčke in za vodnike in za starše. S tem dobro dopolnjujemo našo osnovno vsebino in poslanstvo. Ker pa je bil Tabor včasih

edino glasilo, edini medij o taborništvu za taborniško in zunanjo javnost, se moramo zdaj vprašati, kje lahko zdaj določene stvari predstavimo bolj primerno ali bolj dostopno in kaj ohranimo v Taboru.

KAJ PA S STRANI IZOBRAŽEVALNE VLOGE TABORA, SO VSEBINE DOVOLJ KOMPETENTNE?

Prispevki so dobro pripravljene, še vedno pa se lovimo, koliko ljudi jih dejansko prebere ter koliko je javnost zunanja in koliko taborniško osveščena. Tabor je ogromna zakladnica znanja. Ogromno tem je bilo že obdelanih in dosti vsebin že pokritih. Celo do te mere, da se včasih že ponavljamo. Tabor je do neke mere super programsko-izobraževalno orodje z dobrimi prispevki. Ko se to na izobraževanjih ne kaže, imamo prekinjen kanal. Po njem se ne posega do take mere, kot bi se lahko. Odločiti se moramo, zakaj Tabor imamo.

KAKŠNA JE TVOJA VIZIJA NADALJNEGA VKLJUČEVANJA TABORNIŠKE ORGANIZACIJE V MEDIJSKO DRUŽBO? SE ŠE LAHKO ZANAŠAMO NA POZNANE IN USTALJENE PRAKSE?

Tabornikom ni treba povsod odkrivati tople vode, je pa delo z mediji bistvenega pomena. Pomembno je, da smo v prostoru prisotni na različne načine. Da pokažemo, kje in kako predvsem kot nevladni sektor zapolnjujemo res pomembno področje, ki ga država očitno ne. Kot največja mladinska prostovoljska organizacija smo znotraj družbe velik igralec in to moramo tudi znati primerno predstaviti, predvsem pa se ne smemo sramovati svoje večine. Hkrati moramo za vsak kanal, ki ga imamo, vedeti njegov namen. S kom prek njega komuniciramo in zakaj to počnemo. Primerjanje kanalov nima smisla, zavedati pa se moramo, da manj pomeni več. Z različnimi kanali ne upravljamo, samo ker jih imamo, ampak ker hočemo z njimi nekaj doseči. Gre nam dobro, ampak nam še vedno manjka jasna komunikacijska strategija.

IMAJO NAŠI ČLANI DOVOLJ ZNANJA IN KAPACITET ZA VKLJUČEVANJE V MEDIJSKO DRUŽBO ALI BI BILA TUDI NA TEM PODROČJU POTREBNA IZOBRAŽEVANJA?

Angleži imajo recimo vzpostavljen odličen model delovanja z različnimi mediji od najmlajših kategorij dalje, česar mi recimo nimamo. Kot zagovornik komunikacij in odnosov z javnostmi seveda zagovarjam, da bi na tem morali graditi. S tem bi bilo na lokalni ravni tudi razumevanje tega resorja drugačno. Seveda ima lokalno okolje svoje prednosti, saj se ljudje med sabo na drugačen način poznajo in so na drugačen način povezani. Ampak kot tako veliki organizaciji nam komunikacija predstavlja ključen element, da se lahko vsi med sabo učinkovito pogovarjamo. Tako med sabo kot tudi z zunanjo javnostjo. Na komunikacijska znanja in odnose z javnostmi bi definitivno morali dati večji poudarek, ali v obliki nekega izobraževanja ali usposabljanja. Moramo pa se zavedati, da je med takšno profesionalizacijo in samim poslanstvom taborništva tanka meja. Vsekakor pa bi bilo smiselno, da so zametki takšnih vsebin predstavljeni že od MČ-jev naprej. Da vsak zna povedati 5 ključnih stvari o taborništvu, ko ga nekdo ustavi na cesti. V končni fazi smo vsi predstavniki tega gibanja, in to je tudi ključno, kar gradi našo podobo.

KAKŠNI PA SO TVOJI NAČRTI ZA PRIHODNOST, IMAŠ ŽE ZASTAVLJENE NOVE CILJE?

Čas je, da jaz in taborništvo malo zadihava vsak zase, da se začneva razvijati tudi ločeno drug od drugega, vsaj kar se tiče aktivne vključenosti. Seveda ne bom nehala plačevati članarine, ampak prihaja čas, ko bi bilo lahko vsega preveč. Seveda taborništvo ne more izgubiti svoje vloge enega izmed stebrov moje identitete, ni pa potrebe, da bi bil še naprej na dnevni ali vsaj tedenski bazi.

Glede taborništva lahko povem, kar sem že stokrat, ampak se mi res zdi najpomembnejše, da sem res hvaležna vsem posameznikom, prek katerih me je taborništvo najbolj zaznamovalo in mi največ dalo. To so posamezniki, ki sem jih spoznavala 20 let. In tudi če kdo od mojih prijateljev in kolegov ni bil tabornik, ima zagotovo taborniške vrednote. To je neka taka stvar, ki na koncu obstane, me definira. Zaradi tega se tudi obkrožam s čudovitimi ljudmi, za katere sem hvaležna.

Taborništvo za vse

Financira
Evropska unija

je v prvi vrsti sprememba

v mišljenju

Besedilo: Eva Preložnik in Kaja Bernardis, fotografije: arhiv projekta Taborništvo za vse.

Taborništvo temelji na tesni povezanosti med našimi člani in prostovoljci. Ob zaupnem in odprtem odnosu mnogo članov izrazi svoje stiske, na katere prostovoljci pogosto ne znamo ustrezno odreagirati, nas preplavi strah ali pa se umaknemo in tako hitreje preslišimo kakšnega posameznika. V letu 2023 smo izpeljali Erasmus+ projekt Taborništvo za vse, s katerim smo želeli opolnomočiti vodnike ter načelnike, da spoznajo različna orodja za ustrežnejši odziv v določenih situacijah, da ob srečanju z njimi ne bodo nase prevzeli prevelike odgovornosti ter da se zavedajo, kako poskrbeti za varno in sprejemajoče okolje.

Ko govorimo o inkluziji ali vključevanju posameznikov z manj priložnostmi v taborniško organizacijo, pogosto razmišljamo o nečem novem oz. o dodatnih dejavnostih, ki jih je treba vključiti k obstoječemu programu. Pravzaprav gre samo za spremembo v mišljenju – moramo se zavedati, da smo vsi del družbe in da smo si med seboj tako ali drugače različni. Ena izmed osnovnih potreb vsakega posameznika je, da se med ljudmi počuti varno in sprejeto.

ŠESTDNEVNO IZOBRAŽEVANJE

Glavna aktivnost projekta je bilo šestdnevno izobraževanje v Gozdni Šoli Bohinj, ki se ga je udeležilo 30 taborniških prostovoljcev (20 iz Slovenije in 10 iz Srbije). Z vsebinami smo se osredotočili na ciljne skupine ljudi s "skritimi" ovirami, s katerimi se v taborništvu najpogosteje srečujemo. Po navadi te otroke ali prostovoljce poimenujemo kot "problematični" posamezniki, brez zavedanja, kaj vse se lahko dogaja v ozadju.

Za izvedbo delavnic smo se obrnili na organizacije ter predavateljce, ki se profesionalno ukvarjajo z omenjenimi področji. Pri delu so izhajali iz praktičnih izkušenj in jih dodatno podkrepili s strokovnim znanjem.

Vsi udeleženci so ob pomoči svojega mentorja načrtovali tudi osebni projekt, s katerim so usvojeno znanje implementirali v praksi in inkluzivno razmišljanje širili še v svojem lokalnem okolju ali na nacionalni ravni.

NADALJEVALNI VIKEND

Konec poletja smo se po nekaj mesecih ponovno srečali na Nadaljevalnem vikendu. S programom smo izhajali iz potreb naših udeležencev in se dodatno poglobili v vsebine, ki so jih izbrali. Zaradi že usvojenega znanja smo se lažje osredotočili na praktične primere in udeležencem omogočili, da so se sami preizkusili v razvijanju veččin aktivnega poslušanja ter vodenja svetovalnih pogovorov z osebo, ki izraža stisko. Zaradi poletja, polnega naravnih nesreč, smo del programa namenili procesu soočanja s travmatičnimi izkušnjami in kaj vse doživlja posameznik v procesu žalovanja.

Projekt so močno zaznamovale organizacije, s katerimi smo sodelovali: predavateljice z **Univerze Sigmunda Freuda** so pripravile delavnice s področja duševnega zdravja, kakšen vpliv ima nespodbudno okolje na razvoj otroka, razumevanje in prepoznavanje čustev, kako nuditi psihološko prvo pomoč nekomu v stiski ter kako ob vsem tem poskrbeti zase in se izogniti izgorelosti.

Prostovoljke iz **Društva SOS telefon** so predstavile družbeno problematiko nasilja – kako prepoznati nasilje, različne oblike nasilja, kako ukrepati, kaj je krog nasilja in zakaj je nekaterim žrtvam težko o vsem tem spregovoriti. Skupaj smo se učili tehnik, kako pristopiti do nekoga v stiski in voditi svetovalni pogovor.

Iz **Društva za nenasilno komunikacijo** so nas še dodatno podkrepili s praktičnimi primeri in se osredotočili na pomen nenasilne komunikacije. Za naše udeležence so priskrbeli priročnik *Smernice za delo z otroki, ki doživljajo zanemarjanje in/ali nasilje*.

InPlaninec je organizacija, s katero že od leta 2020 sodelujemo v sklopu inkluzijskih pohodov. Predstavili so nam opremo, s katero zagotovijo, da lahko vsak posameznik osvoji slovenske vrhove. Naučili smo se pravilnega vodenja slepih in slabovidnih ter se preizkusili v vožnji invalidskih vozičkov. Pridružili so se nam tudi posamezniki, ki so v sklopu žive knjižnice iz lastnih izkušenj govorili o svojih ovirah. Zaradi omogočenega stika z marginaliziranimi skupinami smo lahko vsi prisotni razbili marsikatero stereotipe.

VSEBINSKI SKLOPI IZOBRAŽEVANJA

- ABC inkluzije
- Pomen nespodbudnega okolja
- Neprimerno vedenje
- Nasilje in zlorabe
- Nevrorazličnost
- Osebe s posebnimi potrebami
- Duševno zdravje in motnje duševnega zdravja
- Psihološka prva pomoč
- Skrb zase in tehnike sproščanja
- Izmenjava praks
- Načrtovanje osebnih projektov

- Predstavitve osebnih projektov
- Vodenje svetovalnega pogovora
- Razumevanje in prepoznavanje čustev
 - Proces žalovanja in soočanje s travmatičnimi izkušnjami

VSEBINSKI SKLOPI VIKENDA

PRIROČNIK TABORNIŠTVO ZA VSE

Ob pomoči omenjenih organizacij smo v sklopu projekta spisali še priročnik za naše prostovoljce. Vse obravnavane vsebine smo razširili in podkrepili z aktualnimi pedagoškimi in psihološkimi teorijami, ki utemeljujejo, zakaj je za posameznika pomembno varno okolje. Priročnik je sestavljen iz splošnega pregleda obravnavanih vsebin z izobraževanja, pristopov do posamezne skupine oseb z manj priložnosti oz. prilagoditve za taborniške aktivnosti. En del je tudi bolj praktično usmerjen s tehnikami in aktivnostmi za razvijanje čustvene inteligence, soočanje s stresom, vodenje svetovalnih pogovorov in vajami čuječnosti. Na koncu je prilo-

žen še seznam knjig, serij, filmov, slikanic, videoposnetkov ali drugih virov, s katerimi lahko naši prostovoljci in člani razširijo svoje znanje o določenem področju.

USTVARJANJE VARNEGA OKOLJA

Marsikatera obravnavane vsebine so bile emocionalno in psihično zahtevne, zato smo skozi celotni projekt aktivno skrbeli za ustvarjanje varnega, sprejemajočega prostora in dobrega vzdušja med udeleženci.

Mentorica iz organizacijske ekipe je opravljala vlogo zaupnika oz. *listening ear* in nudila psihosocialno pomoč vsakemu posamezniku, ki je pristopil do nje.

V enem štabnem šotoru smo uredili **varen kotiček** iz različnih blazin in vreč za sedenje. Za boljše vzdušje smo prostor okrasili z barvnimi lučkami in lampijončki, odejami in vzglavniki. Sem so zahajali posamezniki, ko so potrebovali odklop od skupine in v domače urejenem okolju preživljali čas zase.

Vsak večer smo po zaključenih predavanjih povabili udeležence v **krog**

zaupanja oz. intervizijo. Tam je lahko vsak posameznik izrazil, kar je nosil v sebi, katere vsebine so bile zanj še posebej težke, podelili so, s kakšnimi stiskami so se že soočili, itn. Skozi razbremenilni pogovor se je zaupanje med vsemi prisotnimi še dodatno okrepilo.

Želeli smo poskrbeti, da so vsi udeleženci slišani, zato smo nastavili škatlico predlogov. Zapisane predloge smo upoštevali in po potrebi prilagodili proces izobraževanja.

Hišo smo oblepili s **pozitivnimi sporočilci**, da smo na vsakem koraku prebrali spodbudne besede in si s tem polepšali dan.

Bili smo strpni, odprti in spoštljivi do vsakega posameznika. Sprejemali smo različna mnenja in spodbujali iskrenost. Vsakič, ko je nekdo spregovoril o lastnih čustvih, stiskah ali težkih situacijah iz preteklosti, smo to sprejeli z veliko mero sprejemanja.

Vsak dan smo si podelili ogromno **objemov.**

Taborniško gledano je bil to najvarnejši prostor, v katerem sem kdaj bila. Ker so mi vsi ljudje omogočili, da sem bila jaz *jaz*, ranljiva in aktivna, z vso možno podporo in toplino.

O inkluziji nikoli nisem razmišljal kot o nečem, kar je nujno za vse. Nekako sem vedno iskal nekoga "posebnega", kar nikoli niti ni bilo potrebno.

Tu sem se po dolgem času počutil najbolj jaz. Ker smo imeli prostor, da se izražamo brez obsojanja, in ker nas ni bilo strah pokazati svojih pravih barv.

... samo ko vidim tako motivirane ljudi, pripravljene na učenje in odprtega duha, razumem, da vsi bijemo drugačno bitko, vendar poskušamo priti do istega cilja. To je okolje, v katerem lahko resnično nekaj spremenite.

Hvala vsem za to! Na usposabljanju ste ustvarili varno in podporno okolje, ki ga bom pogrešal. Resnično ste me spremenili in mi pomagali h koraku do verzije sebe, ki bo boljša zame in za druge. Naredili ste veliko, pozitivno spremembo in to šteje največ!

Bila sem ponosna nase za odprtost glede tem, ki so me v življenju strašile, in res sem hvaležna za to, ker se mi zdi, da bom zaradi tega postala boljša oseba – na tem usposabljanju sem lahko odprla oči in videla širšo sliko. Vsaka oseba na usposabljanju je izžarevala energijo petih ljudi in povezave, ki smo jih ustvarili, so mi pogrele srce. Smejati se z vsemi tako lahko je bilo neverjetno.

Nedvomno smo s projektom naredili korak k strpnejši in bolj ljubeči družbi. Upamo, da bodo udeleženci pridobljene izkušnje ohranili v spominu in svojo iskrico delili še naprej – tako v taborniškem kot osebnem življenju.

Financira
Evropska unija

Projekt Taborništvo za vse je financiral projekt Erasmus+ Mladina – področje mobilnosti mladinskih delavcev, izveden pa je bil s skavtsko partnersko organizacijo iz Srbije. Zahvaljujemo se nacionalni agenciji v programih Evropske unije (EU) na področju mladih in Zavodu za razvoj mobilnosti mladih MOVIT za podporo ob izvajanju projekta.

160 tabornikov iz 38 držav = The Academy

Besedilo: Maša Pušnik.

The Academy je taborniški dogodek, zasnovan z namenom, da udeležencem omogoči kakovostno usposabljanje in priložnosti za mreženje v zvezi s temeljnimi prednostnimi nalogami evropskih regij WAGGGS in WOSM. Letos se je odvijal med 14. in 19. novembrom 2023, udeležili pa smo se ga trije skavti in skavtinje ter osem tabornikov in tabornic. V Weisbadnu v Nemčiji smo se šest dni družili s 160 udeleženci iz kar 38 držav.

ŽE POT TJA JE BILA POLNA DOGODIVŠČIN

Naša pestra pot se je začela v jutranjih urah: ko smo se z našim predanim taborniškim kombijem (izbira imena zanj je sledila ob povratku domov, zato ostanite z nami do konca) pobrali po vseh koncih Ljubljane in zagotovili, da bodo tako vrata kot streha ostali z nami, smo se zapeljali na 10 ur dolgo potovanje do Nemčije. Vožnja je vključevala: delo »od doma«, pošiljanje posterjev v tiskarno v Weisbadnu, branje, debatiranje, malicanje na poti, iskanje postankov za kosilo, plan za udeležbo na loteriji, unovčevanje kuponov za kavo, ugotavljanje, zakaj je neznanec z vžigalico v roki gol umrl v puščavi (ne se bati, to je bila uganka in ne dejanski dogodek), delo na računalniku, ki se ugasne, če ga odpreš za več kot 45 stopinj, iskanje pogrešanih tipk in navajanje na semaforje brez zelene luči. Skratka – že na poti dogodivščin

ni zmanjkalo. V Weisbaden smo prispeli ravno v pravem času za večerjo.

Nameščeni smo bili v mladinskem hostlu v Weisbadnu – gre za kompleks z dvema bivalnima stavbama, ki sta vključevali tudi veliko jedilnico, sejne sobe in učilnice, zunaj pa nas je pričakal tudi tipični nemški štabni šotor z ognjiščem. Vseh šest dni smo večinoma preživeli v tem delu mesta.

KAKO SMO SE NEGOVALI, BILI INOVATIVNI, KREPILI SVOJO ORGANIZACIJO IN ISKALI SVOJ GLAS

Program na The Academy je bil razdeljen na štiri vsebinske sklope: **Nurture** (Nega), **Innovation** (Inovacija), **Enhance** (Krepitev) in **Voice** (Glas). V sklopu Nega smo lahko izbirali med delavnicami na temo mentalnega in duševnega zdravja, trajnostnega razvoja, čustvene fleksibilnosti in

življenjskega kroga prostovoljcev. Sklop Inovacija je vseboval delavnice na temo igrifikacije in digitalizacije, učinkovite obdelave in analize podatkov, neformalnega izobraževanja in skupnostnih praks. Na delavnicah v sklopu Krepitev smo se učili o diverzifikaciji finančnih pritokov, pomenu učinkovitega komuniciranja, o strategijah rasti, merjenju učinkov, o strategijah za gradnjo odpornosti (planiranju za krizne primere) ter o taborništvu za vse – pomenu diverzifikacije in inkluzije znotraj članstva. Sklop Glas pa je vseboval različne opolnomočujoče delavnice na temo participacije mladih, nasledstvenega načrtovanja, modelov vodenja in političnega izobraževanja oz. opismenjevanja znotraj taborniških krogov

Vsak udeleženec si je svoj program splaniral sam – dnevi so se začeli z zajtrkom in jutranjim uga-

ševanjem, sledil je dopoldanski sklop delavnic z vmesno čajanko. Izjema je bil prvi dan, kjer smo se dopoldne srečali z živo knjižnico: ljudi z različnih krovnih organizacij smo lahko spraševali o njihovih izkušnjah in kontemplirali o različnih pomembnih/perečih tematikah, npr. o inkluziji in mentalnem zdravju v taborništvu, o izgorelosti prostovoljcev, o rasizmu ... Po kosilu smo se udeležili popoldanskih delavnic.

Drugi del popoldanskega sklopa aktivnosti se je po dnevih razlikoval: prvi dan smo se udeležili tržnice, na kateri smo predstavniki različnih organizacij predstavili pobude in uspešne projekte (tudi mi – več pod naslednjo točko). Tržnica je stala tudi drugi dan, le da smo tokrat lahko raziskali in spoznali različne komplete orodij, pripravljenih tako s strani posameznih organizacij kot z WOSMa in WAGGGSa..

NA TRŽNICI SMO PREDSTAVILI USPEŠNO ZAKLJUČENE ERASMUS+ PROJEKTE

Na tržnici smo predstavili zaključene Erasmus+ projekte Zveze tabornikov Slovenije. Projekti, financirani s strani Evropske unije, ki smo jih v preteklih letih uspešno izpeljali, so:

- **Projekt jaz (mobilnost mladih) z 18 udeleženci iz Slovenije, Srbije in Črne gore,**
- **Mednarodni Wood Badge tečaj 2022 (mobilnost mladinskih delavcev) z 28 udeleženci iz Slovenije, Srbije, Črne gore, Latvije in Islandije,**
- **Taborništvo za vse (mobilnost mladinskih delavcev) s 30 udeleženci iz Slovenije in Srbije.**
- **Projekt v teku pa je Mednarodni Wood Badge tečaj 2023 s 26 udeleženci iz Slovenije, Srbije, Črne gore in Islandije.**

Mednarodni Erasmus+ projekti so v Sloveniji združili kar 102 udeleženca iz petih različnih evropskih držav in jim omogočili transformativno izkušnjo, s pomočjo katere so svoje osebno poslanstvo usklajevali s poslanstvom skavtskega gibanja ter si zastavili aktivnosti, skozi katere bodo mlade še naprej vzgajali v angažirane, odgovorne, samostojne in solidarne posameznike.

Financira
Evropska unija

NA MEDNARODNEM VEČERU SMO PLESALI DO ŽULJEV

Izjemen je bil mednarodni večer, na katerem se je predstavilo vseh 38 sodelujočih držav. »Slovenska federacija« je imela tako veliko omizje, da so obiskovalci pred prihodom na drugi konec že pozabili, da se še vedno nahajajo v »Sloveniji«. Obiskovalce smo pogostili z našimi tradicionalnimi dobrotami, kot so domače mesnine, siri, Gorenjke, frutabele in potica. Predstavili pa smo tudi naš Taborniški center Bohinj, revijo Tabor in zgodovino naše organizacije.

Kaj smo zanimivega ujeli na drugih stojnicah? Zagotovo nas je fasciniral sendvič s toast kruhom, maslom in čipsom (in dejstvo, da ta izjemni kombo Irke na taborjenju jejo vsak dan). Belgijci in Švicarji so imeli pester nabor čokolad vseh okusov (in ne bi se mogli odločiti za samo enega zmagovalca). Na stojnici Bosne in Hercegovine smo poskusili legendarne štapiće (vsem so se zasvetile oči – nam, ko smo jih ugledali, in njim ob našem srečnem kriku).

Islandija je ponujala suho polenovko, paša za oči pa so bile njihove kamnine. Grki ... kje naj sploh začnemo? Kruhi, slaščice, feta sir, kalamata olive, riž v listju vinske trte. Povezali smo se tudi s taborniki s Tenerifov, kjer stoji skavtski center, in že začeli kovati bratsko navezo.

Večer smo zaključili s plesom – ena od članic naše odprave z žulji od polke. #kdorneskačenislovinc

TOUR DE WEISBADEN

V Weisbadnu smo se že takoj počutili precej domače – prvi večer smo obiskali zelo lokalno tiskarno, ki jo ima lastnik kar v kleti svojega blokovskega stanovanja. Ob sprehajanju čez mesto pa smo (predvsem v dnevni svetlobi) opazili, da okolje nudi podoben občutek kot Ljubljana (le da ima morda precej več pekarn, kjer se da dobiti res prvovrstno baklavo – poslovna priložnost, *anyone?*).

Priložnost za raziskovanje mesta pa je ponujala predvsem zadnji večer, ko je bila planirana orientacija po Weisbadnu, pa nas je naliv večinoma pregнал v raziskovanje kavarn, kjer smo se gredli s čajji in vročimi čokoladami, se povezovali s taborniki iz drugih držav, vrednotili super zastavljen dogodek in se veselili prihajajočih, da se ponovno srečamo.

The Academy je bila izredno motivacijska izkušnja, saj sem imela priložnost spoznati tabornike in skavte s cele Evrope, ki v domačih organizacijah opravljajo podobno vlogo kot jaz. Tako sem imela z njimi priložnost deliti izkušnje in dobiti inspiracije za nadaljnje projekte. Najbolj se mi je v spomin zapisala delavnica *Meaningful youth participation*, kjer sem dobila vpogled v dobre prakse spodbujanja mlajših od 18 let pri pomembnih odločitvah na nacionalni ravni in jim s tem dala možnost soustvarjanja taborniške organizacije.

ZARJA BAŠELJ

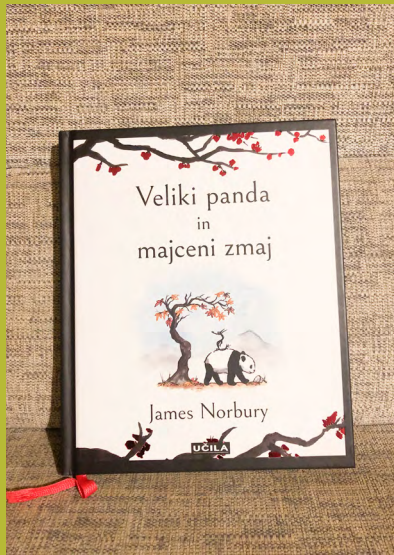
Samo naprej

Besedilo in fotografija: Katka Slosar.

Da je animiran film *Kung Fu Panda* nekaj odličnega, je poznano dejstvo. Trilogijo si je vredno večkrat ogledati (tudi starejša publika), saj je veliko več kot zgolj hudomušna zgodba. Ker je risanka (upravičeno) popularna, sem se odločila, da za prispevek izberem nekaj, kar zaradi podobnosti in dobre kvalitete priporočam v branje. To je knjiga *Veliki panda in majceni zmaj*.

Ko se je James Norbury s pomočjo budistične filozofije spopadel s težkim obdobjem v življenju, se je odločil pomagati ljudem in med drugim leta 2021 izdal tole knjigo. V njej panda in zmaj potujeta in raziskujeta svet ter sebe kot del tega. Zgodbe dejansko ni, saj se nam na vsaki novi strani odpre nova risba in misel, ki je večinoma zapisana v obliki dialoga med sopotnikoma. Vsaka slika, bodisi črno-bela, barvna, s kompleksnejšim ali minimalističnim motivom, je samosvoja celota in presega le dopolnitev k besedilu. Med potovanjem skozi letne čase se mnogokrat sprašujeta o namenu poti, doseganju sreče, spoznavata pa tudi pomen sopotnika. Čeprav se na vsaki strani srečata z novimi izzivi in nejasnostmi, ju povezuje ena stalnica. To je sprememba. Lahko jo imenujemo tudi razvoj, tok (in tek) časa, metamorfoza ... Onadva je sicer ne omenjata direktno, a če poiščemo skupni imenovalec skozi celotno knjigo, je to dejstvo, da je življenje stalna sprememba. Sicer že velikokrat slišano frazo nam Norbury predstavi na malce drugačen način. Z estetiko, ki poveže besedo, misel in sliko, ponudi vsakemu človeku lastno doživetje ob branju. Avtor

podava uvod v razmišljanje o tem, zakaj se je vredno malce zaustaviti in zavedati trenutka. S tem namreč lažje vidimo, kje smo ter kaj in zakaj nekaj počnemo, morda pa ugotovimo, kam smo namenjeni in ali si tega res želimo. Ob branju dobimo celo občutek, da je tretji junak knjige pot sama. Dodatna vrednost knjige je, da v času poudarjanja individualizma vidimo, da je posameznik neločljiv element družbe in živi v soodvisnosti od okolice in narave.

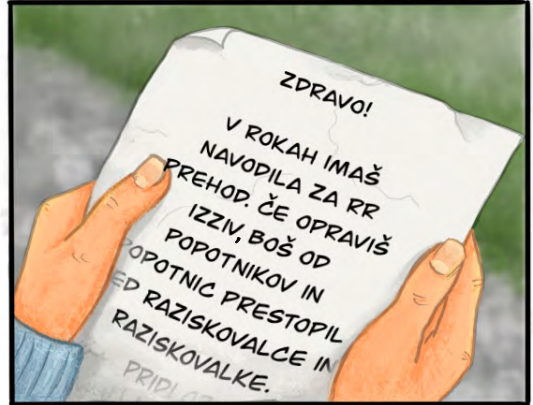
Zakaj torej povežujem panda Po in dva popotnika iz *Veliki panda in majceni zmaj*? Animirani film nam prikaže zgodbo zmajevega bojevnika od začetne točke grajenja bojevnika vse do ...

Ni končne točke. Tudi, ko Po doseže cilj in postane zmajev bojevnik, se tu še ne ustavi, ampak se vedno znova sooča z novimi izzivi. Poleg podobnosti v načinu enostavnega, a ne poenostavljenega prikaza pogledov na svet, ki so našemu delu sveta manj znane, nam obe deli razkrijeta pomen poti in spremembe. Tako kot pot treh likov ni nikoli zares končana, tudi v življenju ni končnega ideala (absolutnega cilja), ampak je bolj potovanje, na katerem se pojavljajo vedno novi cilji in izzivi.

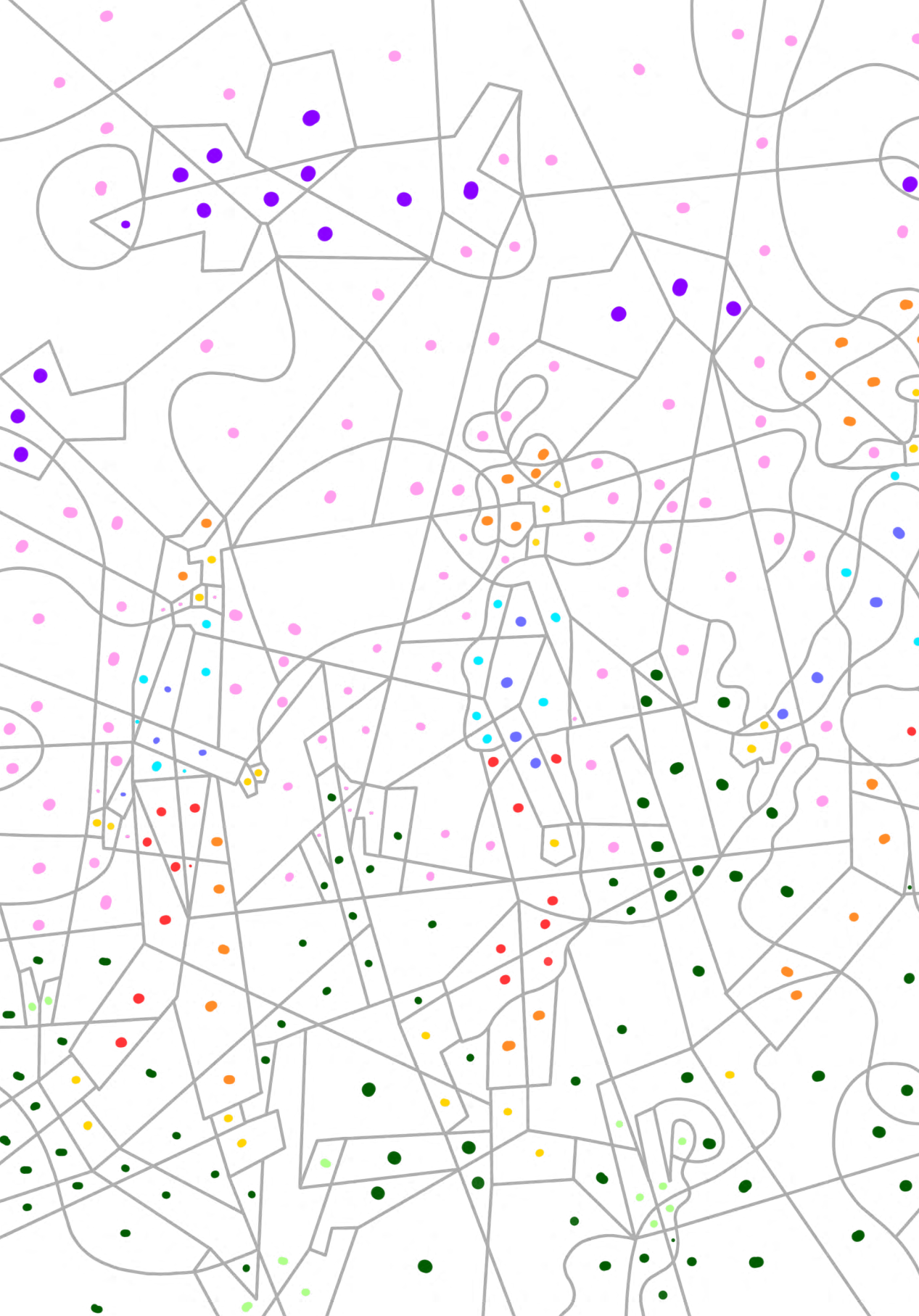
BOJAN in TINKA

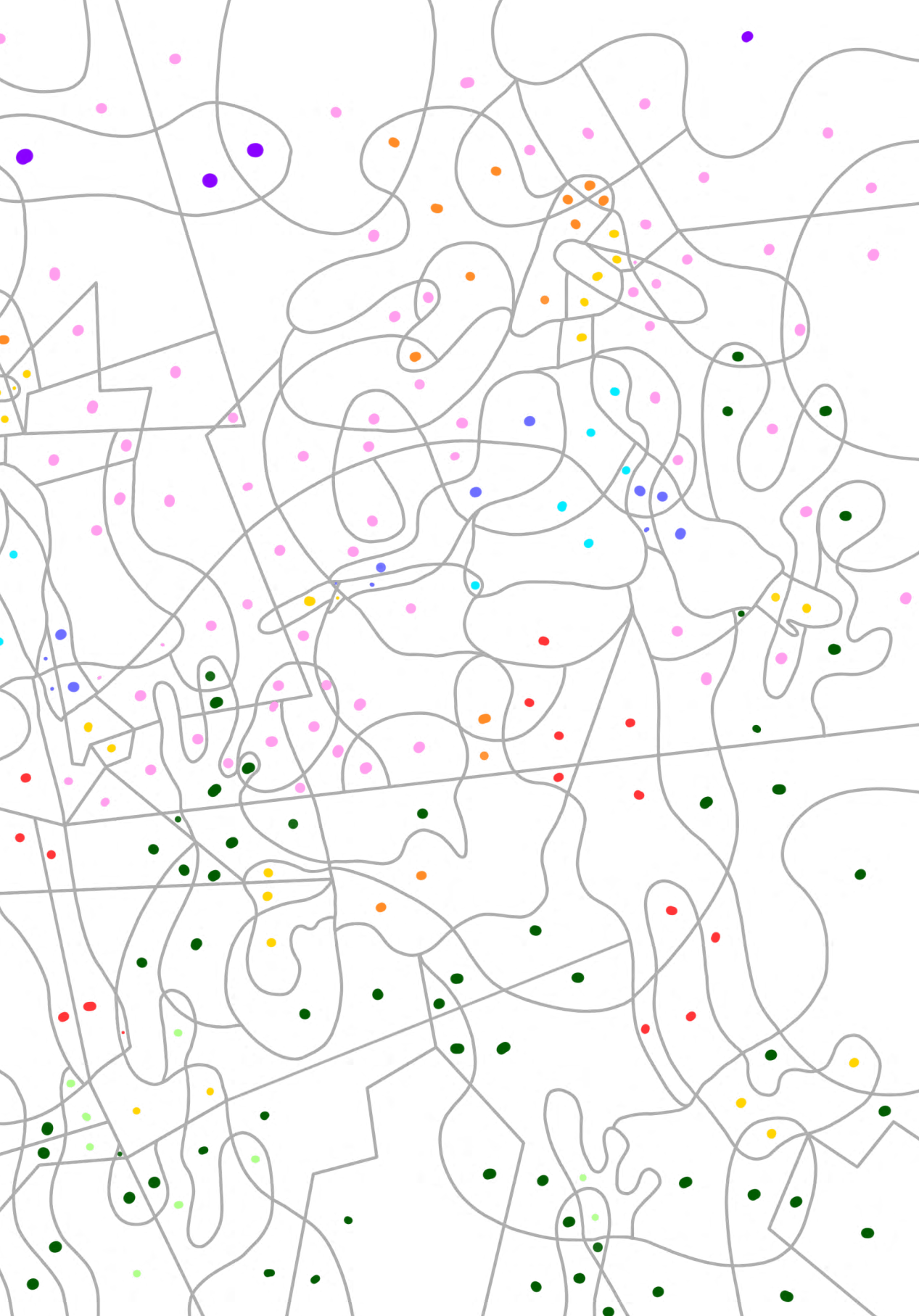
PRED IZZIVOM

NAPISALA: TISA
NARISALA: ŽALA

**SE MI ZDI, DA SMO PRI
TABORNIKIH LAHKO TOČNO
TAKŠNI, KOT SMO V RESNICI.
ISKRENI. SAMOSVOJI.
POMIRJENI S SVETOM.
SREČNI.**

TOMAŽ HUDOMALJ

